Politika

İşçilerin, emekçilerin
aydınların, gençlerin
demokratların, yurtseverlerin
GAZETESİDİR

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ-SOMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

9 Temmuz 1977
Cumartesi

İŞYERİ TEMSİLCİLERİ:
"POLİTİKA TEZGAH BAŞLARINDA" KAMPANYASINI ÖRGÜTLEYELİM

İşyerinizde satmayı üstlendiğiniz Politika Gazetesi sayısını, işyerinizin tam adresini ve bu konuda görevlendirdiğiniz sorumluyu POLİTİKA Gazetesine yazı yada telefonla bildiriniz.

DANIŞTAY KARARLARI UYGULANMAYA DEVAM EDİYOR

Çok sayıda kamu personeli görevlerine döndü

- Bazı bakanlıklarda AP'li yöneticilerden görüş istenmesi çeşitli şikayetlere yol açtı

ANKARA-(İSTA)

Ecevit Hükümetinin Danıştay kararlarını uygulamaya başlaması sonucu, çok sayıda kamu personeli eski görevine dönmüştür. Ancak bazı bakanlıklarda, Danıştay kararlarının uygulanması konusunda AP'li bazı yöneticilerden görüş istenmesi şikayetlere yolaçmıştır.

Ecevit Hükümetinin bakanları arasında Danıştay kararlarını yerine getirme konusunda en yoğun çalışanın Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Mustafa Üstündağ olduğu bildirilmiştir. Alınan bilgiye göre, MC döneminde sürülen çok sayıda öğretmenle ilgili Danıştay kararlarının büyük bir bölümü uygulamaya konulmuştur.

İçişleri Bakanlığında da, sürülen polislerle ilgili, Danıştay kararlarının büyük bir kısmının uygulandığı, bir kısmının da uygulanması için çalışmaların sürdürüldü-

(Devamı say. 7 sü. 7'de)

25 siyasi tutuklunun açlık grevine neden olan Adana Cezaevi Müdürü görevden alındı

ANKARA-(ANKA)

25 siyasi tutuklunun açlık grevine neden olan Adana Cezaevi Müdürü Celadet Özel görevinden alınmıştır. Cezaevinde tutuklu bulunan Kozan eski Ağır Ceza Mahkemesi üyesi Recep Erdal Alemderoğlu'nun Cezaevi Müdürü Odacısı Sabri Bahadır tarafından öldürülmesinden sonra olaya el koyan Adalet Bakanlığı, Adana'ya bir adliye müfettişi göndermişti. Müfettiş'in verdiği rapor üzerine, Cezaevi Müdürü Ce-

(Devamı say. 7 sü. 8'de)

Hükümeti kurmakla görevlendirilen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dünkü temasları sırasında CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit ile de görüştü. Fotoğrafta iki lider görüşmeye başlamadan önce görülüyorlar.

Demirel dün Ecevit, Ataklı ve Baykara ile birer görüşme yaptı

Demirel Ecevit'in CHP-AP koalisyonu teklifini reddetti

- AP Lideri AP MSP ve MHP'nin prensipte anlaştığını söyledi
- Ecevit Cumhurbaşkanı Korutürk'le görüştü

ANKARA-(İSTA)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün kendisini ziyarete gelen hükümeti kurmakla görevli AP Genel Başkanı Demirel'e CHP-AP koalisyonu önermiş, ancak Demirel, bu teklifi reddetmiştir.

AP Genel Başkanı Demirel dün saat 17.00'de CHP Genel Başkanı Ecevit'i TBMM'deki odasında ziyaret ederek, Meclisten güvenoyu alabilecek bir hükümetin kurulması çalışmalarına başlandığını bildirmiştir. CHP Genel Başkanı, bugünkü koşullar altında Türkiye'nin iç ve dış sorunlarını çözebilecek hükümetin CHP-AP koalisyonu olduğunu bildirmiştir.

Görüşmeden sonra bir açıklama yapan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Demirel'in kendisine iktidar-muhalefet diyaloğunun sürmesi gerektiğini söylediğini bildirmiş, özetle şöyle konuşmuştur:

"Ben de kendisine AP

(Devamı say. 7 sü. 3'de)

Spor-Toto'nun AP'ye yasadışı para verdiği saptandı

- Sayıştay denetçileri Spor-Toto yetkililerinin verilen parayı ödemelerini istedi

ANKARA-(İSTA)

Kârı oranı büyük ölçüde düşen ve bu nedenle de "iflas etmek üzere" olduğu bildirilen Spor-Toto Genel Müdürlüğünün AP'ye yasadışı para verdiği saptanmıştır.

Sayıştay denetçileri tarafından Spor-Toto hesaplarının incelenmesi sırasında AP'nin 10. yıl dönümü balosu nedeniyle "Kırat" isimli bir özel sayı gazete çıkardığı ve bu gazeteye Spor-Toto Genel Müdürlüğü tarafından ilan karşılığı ödeme yapıldığı saptanmıştır.

Denetçiler siyasi partiler yasası gereğince "özel kanunuyla ya da özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulmuş bankalar ve diğer kuruluşlar ... siyasi partilere hiçbir surette taşınır, veya taşınamaz mallar veya nakit veya haklar "bağışlaya-mayacağını belirtmişler ve paranın tahsil edilmesini kararlaştırmışlardır.

Denetçilerin kararının uygulamaya konulup konulmadığı konusunda bir açıklama yapılmamış ancak karar Sayıştay kararlarının yayınlan-

(Devamı say. 7 sü. 6'da)

Cumhuriyet Senatosunda görüşülmeyen yasalar, süreleri dolduğu için sırayla kesinleşiyor

ANKARA-(ANKA)

Millet Meclisi tarafından geçen dönem sonunda kabul edilen bazı yasa tasarıları Anayasa'ya göre belirlenmiş süreler içinde Cumhuriyet Senatosunda görüşülemediği için kesinleşmeye başlamıştır. Cumhuriyet Senatosunda AP'lilerin engellemeleri nedeniyle komisyonların çalışmalarına başlayamaması ve görüşmelere geçilememesi halinde bu yasa tasarılarının Ağustos sonuna kadar tamamen kesinleşeceği bildirilmektedir.

Bilindiği gibi, Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından kabul edilen kanun tasarıları üç ay içinde Cumhuriyet Senatosunda görüşülemezse Meclisten geldiği şekliyle kesinleşmektedir. Senato çalışmalarına başlayamadığı için Meclis-te görüşülen ve kabul edilen

(Devamı say. 7 sü. 4'de)

ODTÜ'de komandolar kafeteryayı işgal etti

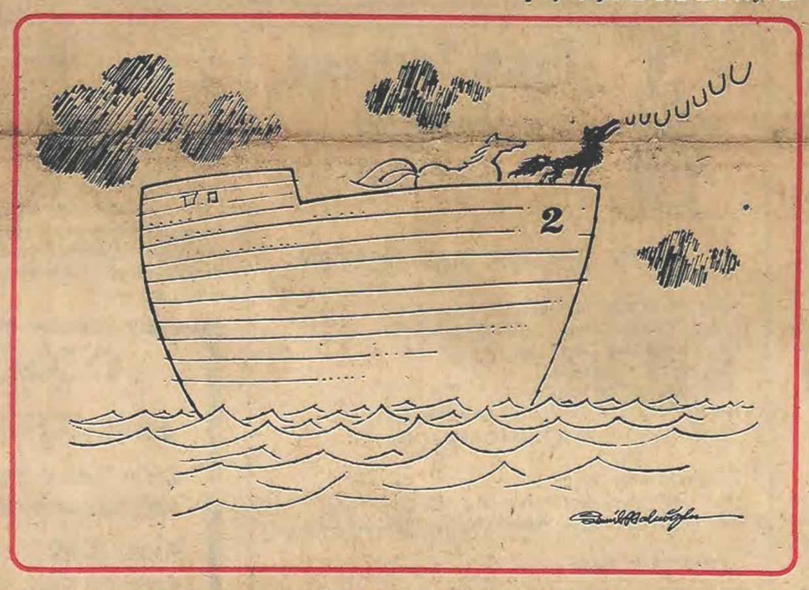
ANKARA-(İSTA)-

Hasan Tan'ın Rektörlüğü sırasında Orta Doğu Teknik Üniversitesine alınan komandoların bazı bölümlerle birlikte kafeteryayı da işgal ettikleri bildirilmiştir.

Komandolar önceki gün işgal ettikleri kafeteryaya öğretim üyelerini almamışlar. dün de öğrencilerin yemek yemelerini engellemişlerdir.

Ecevit Hükümetinin güvenoyu alamamasından sonra saldırganlıklarını artırdıkları bildirilen komandoların, Hamamönü semtinde bir işçinin ölmesiyle sonuçlanan baskın düzenledikleri daha sonra da okula dönerek kafeteryayı işgal ettikleri öğrenilmiştir.

Komandolar, kafeteryaya yerleştikten sonra yemeğe gelenleri tehdit ederek içeri almamışlar, öğrencilerin toplu olarak yemeğe gelmeleri üzerine de kafeteryaya işgal etmişlerdir.

Bazı arkadaşlarının işveren tarafından gerekçesiz işten atılması üzerine iki aydan beri direniş uygulayan Akajans işçileri TGS'nin iş yerinde grev kararı alması üzerine dün greve başladılar (Fotoğraf: Coşkun ARAL)

TGS, Akajans grevini dün başlattı

İŞVEREN HAKKINDA KANUNSUZ LOKAVT DAVASI AÇILDI

İSTANBUL-(ÖZEL)-

Türkiye Gazeteciler Sendikası ile Akdeniz Haber Ajansı arasındaki toplu iş sözleşmesi yeni bir düzeye ulaşmış, Akdeniz Haber Ajansı işvereni "Lokavt" ilan ederken Türkiye

(Devamı say. 7 sü. 1'de)

Asiltürk hükümet protokolunun ana hatlarının ortaya çıktığını söyledi

2. MC'yi oluşturmak için komisyon çalışmaya başladı

ANKARA-(İSTA)-

MC iktidarını yeniden oluşturmak için koalisyon protokolu hazırlamakla görevli komisyon dün çalışmalarına başlamıştır. MSP'li Oğuzhan Asiltürk'ün Başkanlık ettiği ilk toplantıda protokol hazırlanışı sırasında öncelikle ele alınacak konuların görüşüldüğü öğrenilmiştir.

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın TBMM'deki çalışma odasında saat 10.00'da başlayan ilk toplantıya AP'den Nahit Menteşe, Sabit Osman Avcı, Necmettin Cevheri ve Seyfi Öztürk, MSP'den Süleyman Arif Emre, Oğuzhan Asiltürk, Şener Battal MHP'den ise Osman Albayrak Ağah Oktay Güner, Faruk Demirtola ile Server Somuncuoğlu katılmışlardır.

Alınan bilgiye göre, toplantıdan önce verilen bir karar gereğince komisyon çalışmalarına bundan böyle toplantı hangi partinin odasında yapılacaksa o partiden birinin başkanlık yapması kararlaştırılmıştır.

(Devamı say. 7 sü. 7'de)

MTTB Başkanına göre üçlü koalisyonun kurulması "kolay" değil

İSTANBUL-(İSTA)

MTTB Genel Başkanı Celalettin Tayla, AP-MSP ve MHP arasında oluşturulmaya çalışılan ve "Yeni MC" olarak tanımlanan hükümetin kurulmasının kolay olmayacağını söylemiş ve özellikle Milli Eğitim ve Maliye Bakanlığı konusunda büyük bir mücadelenin ortaya çıkacağını belirtmiştir.

(Devamı say. 7 sü. 5'de)

Türk-İş: "Sümerbank grevleri yaygınlaşacak"

ANKARA-(ANKA)

Türk-İş tarafından dün yayınlanan bildiride Sümerbank'ta 6500 işçinin sürdürdüğü grev uygulamasının yaygınlaştırılacağı açıklanmış - "İşçinin hakkını vermemekte direnen Sümerbank Genel Müdürlüğü grevlerin yaygınlaşmasının sonuçlarına da kat

(Devamı say. 7 sü. 8'de)

CHP eski Milletvekili Ulus Korutürk'e başvurdu

MC'yi yeniden diriltme çabaları protesto edildi

- Giresun eski Milletvekili ülkeyi emanet edilecek güçlere dikkat edilmesini istedi...

ANKARA-(ANKA)-

CHP Giresun eski Milletvekili Ahmet Ulus Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e bir telgraf çekerek Milliyetçi Cephe Hükümetinin yeniden diriltme hazırlıklarını protesto etmiştir.

Giresun eski Milletvekili Ulus, telgrafında memleketi emanet edilecek güçlere dikkat edilmesini istemiştir. Ulus'un telgrafı şöyledir:

"Yolsuzluklarla, cinayetlerle yaşanılması güç hale getirilen sevgili yurdumuzun huzur ve barışa kavuşması yolundaki istek ve çabalarınızı saygıyla ve üzüntüyle izliyorum. Ülke yönetimine talip bazı parti liderlerinin temsil ettiği zihniyet ve özellikle Atatürk dönemini de kaplayan ağır eleştirilerini kaygılarla yüksek katınıza arzı görev saydım. Memleketi emanet buyuracağımız güçlere dikkat olunacağı güveni ile saygılarımın kabul buyurulmasını dilerim."

Ekmek fabrikası Ekimde üretime geçiyor

Ekmek sorununun ortaya çıkmasında fırın işverenlerini ve Türk-İş'e bağlı sendikayı suçlayan Ahmet İsvan basın toplantısında görülüyor...

İsvan: Ekmeğe yüzde 34 zammı kabul etmeyiz

İSTANBUL-(İSTA)

İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan dün saat 11.00'de Belediye Sarayında yaptığı basın toplantısında, fırıncıların ekmek fiyatlarını artırma istekleri karşısında, belediyenin bu konudaki tutumunu açıklamış ekmek maliyetini etkileyen unsurların nelerden

(Devamı say. 7 sü. 5'de)

GÖRÜNEN KÖY KILAVUZ İSTEMEZ

Türkiye yeni bir MC deneyinin eşiğindeyken, iki noktanın açıklıkla ortaya konmasında yarar vardır. Bunlardan ilki, MC'ye karşı çıkanların, kimi MC sözcüsünün iddiasının aksine, demokrasinin kurallarına ya da olağan bir uygulamaya karşı çıkmadığıdır. Hükümetlerin kuruluş biçimi Anayasa'da belirtilmiştir. Anayasa'nın gereklerini karşılayan her hükümet kurma yöntemi, elbette yasaldır. Zaten MC'ye karşı olmak, bir "kuruluş biçimine" karşı olmak değildir.

İkinci nokta ise şudur: Bir hükümetin kuruluş biçimi Anayasa'ya uygun olabilir. Ancak, aynı hükümetin icraatı eğer Anayasa ve yasalara aykırı ise, bu cephe oluşumuyla daha ilk gününden mücadele etmek sadece bir hak değil ödevdir aynı zamanda. "Vatan Cephesi"nin nasıl sonuçlandığı ilk MC'nin nelere yolaçtığı ortadadır.

İlk MC yönetimi, Anayasa'ya, yasalara, hukuk ve ahlak ölçülerine, insan ölçüsüne aykırı bir yönetim olmuştur. İkinci MC yönetiminin bundan farklı geçmesi beklenemez; beklenemeyeceği gibi, ilkinden daha sert ve daha acımasız davranması yakın olasılıktır.

(Devamı say. 7 sü. 1'de)

İsmail Cem

BİR KONU BEŞ GÖRÜŞ

Yeni Çıraklık Kalfalık ve Ustalık Kanunu

5. sayfada

FİLİSTİN HALK KURTULUŞ ÖRGÜTÜNÜN GELİŞİMİ VE SAVAŞIMI

6. sayfada

Görünen köy ve demokratik halk cephesi

Burhan ŞAHİN
(Basın-İş Genel Başkanı)

Son güvenoylamasından sonra, demokrasi güçlerinin desteklediği CHP'nin safdışı edilerek MC iktidarının yeniden diriltilmesi yolundaki çalışmalar hızlandı..

Geride bıraktığımız ikibuçuk yıllık dönemde, MC'nin kara haydutlarının kurşunlarına yüzlerce işçi, genç, yurtsever ve demokrat hedef oldu.. Halkını seven devletmemurları tasfiye edildi. Rüşvet yağma, vurgun, aldı yürüdü.. Yeğenlere, kardeşlere devlet hazinesinden soygunlar yaptırıldı...

İşçi sınıfının ve yandaşlarının demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırılmak istendi... 1 Mayıs katliamları tezgahlandı... Emekçi halkımızın yaşama güvenliği ortadan kaldırılmak istendi... İşçi sınıfının ekonomik demokratik örgütü DİSK'i kapatmak, demokrasi güçlerini sindirmek için DGM yasası çıkarılmak istendi...

Ülkemiz en karanlık günlerini bu dönemde yaşadı... Bir taraftan faşist baskı-terör uygulanırken, öteyandan işsizlik, pahalılık dayanılmaz hale getirildi...

Böyle karanlık bir dönemden sonra, küfürleşmede olduğu gibi, soygun ve yağmada da yarışan MC zorbaları yeniden sarmaş-dolaş öpüşerek dolaşmaya başladılar...

Görünen köy; MC zorbalarının ne pahasına olursa olsun iktidarı elde tutmak, soymak-soydurmak, çalmak-çaldırmak, vurmak-vurdurmak eylemlerine devam edeceğidir...

Yerli ve yabancı sermayenin bu en gerici siyasal ittifakına karşı, işçi sınıfının başını çektiği demokrasi güçleri, objektif durum değerlendirmesi yapmak zorundadırlar.

Ülkemiz işçi sınıfının el koyduğu ve yandaşlarıyla mücadelesini yürüttüğü sosyal muhalefet, ileri kazanımlar elde ederken, işçi sınıfı prensipleri ve doğru tahlillere dayalı mücadele biçimi de bu pratik içinde ortaya çıkmaktadır. Çetecilik, grupculuk kakırdatma hevesleri tutmamaktadır artık. Kendisini işçi sınıfı sosyalisti sayan kişi ve örgütler, somut "iş" sürecinde "doğru" bildikleri teorilerini pratikte ispatlayabilirler.

"Hedef: Sosyalizm, mücadele süreci: Bağımsızlık Demokrasi" görüş ve tespitinde birleşenler, burjuvazinin içine düştüğü bunalım ve yarattığı faşizme karşı, en geniş ittifak alanında omuz-omuza dövüşebilirler...

İşçi sınıfı mücadelesi, kökeni ister işçi olsun, ister küçükburjuva olsun; davranış olarak, küçükburjuva gevezeliğine, ahkamcılığına, ikiyüzlülüğüne ve kariyerizmine pabuç bırakmıyor... Faşizme ve emperyalizme karşı somut davranışı ölçü alıyor artık...

Kariyer hesaplarıyla örgüt kuranlar-örgüt parçalayanlar... "İşçi sınıfının öz-örgütüyüm!..." diyerek ortaya çıkıp bangır bangır bağıranlar, salon ve sütün gevezeliği yapanlar, geç de olsa Türkiye gerçeğini görmelidirler artık...

yorum

Engin IDIL

TEMEL ÇELİŞKİLER İKİNCİL ÇELİŞKİLER

Türkiye'de, 12 Martın hemen öncesindeki önemli tartışmalardan biriydi çelişkiler konusu. "Ana çelişki" hangisi, "temel çelişki" nedir, "ikincil çelişkiler" den ne anlaşılır, tartışılır dururdu.

Sosyalizme 12 Mart sonrasında gelen genç kuşaklara son derece soyut ve anlamsız görünebilecek bu tartışmalar, sayfalar dolusu dergi yazılarına konu olur, bu yüzden bölünmeler, yeni fraksiyonlar meydana gelir, tartışma bir hayhuy içinde sürer giderdi.

Sosyalizmle, sosyalizmin bilimiyle işçi sınıfının yolu birleşmeye, işçi hareketi geniş bir kitle temeli üzerinde, en bilinçli öncü kesimlerin önderliğinde gelişmeye başladıkça, somut eylem ve olay, soyut tartışmaların yerini almaya başladı. Ayaklar yere bastı. Teorik tartışma ve ideolojik görüşler de, bu gelişmeye ayak uydurdu ve büyük ölçüde soyutluktan kurtuldu.

1976 ve 1977, 1 Mayıslarını, DGM direnişlerini, çeşitli grevleri, kitle eylemlerini yaşamış olan; her geçen gün kendi sınıf ve kitle örgütü DİSK'i güçlendirerek, bilinçlenmesinin vardığı boyutları somutlayan; günümüzde temel belgelerinden biri "141-142 kalkmalıdır" olan ve bu belgiyi kitlesel olarak haykıran işçi sınıfı, artık kendi adına soyut tartışmalara fazla pabuç bırakacak gibi değil.

"Temel çelişkiler", "ikincil çelişkiler" dedik de geldi bütün bunlar ve yakın geçmiş aklımıza. Ve bu günlerde, birkaç yıl önce onca soyutluğu içinde tartışılan "temel ve ikincil çelişkiler" konusu, Türkiye toplumunda tam bir somutlukla ortaya çıktı.

Toplumlarda, çeşitli sınıflar, hatta çeşitli toplum katmanları arasında çıkar çelişkilerinin bulunduğu bilinen bir gerçek. İşçi ile patronun çıkarının bir olmadığı, sömürülenle sömürenin çıkarının hiçbir zaman bir olamayacağını tekrarlamaya bile gerek yok. Yine tekelci büyük patronla, onun yuttuğu, iflasa sürüklediği küçük sermaye sahibi; toprak sahipleriyle sanayiciler arasında, yani burjuva sınıfının çeşitli katmanları arasında da çıkar farklılıkları, hatta yer yer çıkar karşıtlıkları, çıkar çelişkileri olduğu bir gerçek.

Yurdumuzda, son gimlerin siyasal gelişmeleri içinde, bu çelişik çıkarların nereler de ayrıldığı nerelerde hemen birleşiverdiği iyice belirdi.

Çeşitli sermaye sınıflarının partileri kendi içlerinde de önemli çelişkiler olmakla birlikte, işçi ve emekçi sınıfların çıkarları karşısında birleşiverdiler. Bir AP'nin savunduğu çıkarlarla bir MSP'nin savunduğu çıkarlar ve bir MHP'nin çıkarlarını savunduğu sermaye kesimleri farklı farklıyken ve bu farklılık onları, MC içinde ve seçim öncesinde, keskin çelişkilere, "barışmalara" sürüklerken; bir CHP'nin tek başına iktidarı gündeme geldiğinde bu ikinci dereceden, yani ikincil çelişkiler "işçi sınıfının örgütlenme ve savaşımının daha ileri boyutlara erişmesini" engelleme noktasında birleşip sarmaşıverdiler. Ortak çıkarları sermaye düzenini yani kendi varlıklarını korumaktı, bu yüzden kendi aralarındaki çelişkiler hemen ikinci plana itildi.

CHP ile miydi temel çelişkilerinin siyasal plana yansıması? Bu noktada yanılmamak gerek. AP, MSP, MHP'nin savundukları çıkarların temel çelişkileri, CHP ile değildi kuşkusuz. Nitekim, tekelci sermayenin bir bölümü, hem de en önemli kesimleri, bir CHP iktidarına yeşil ışık yakacaklarını bile belli etmişlerdi. Ama çeşitli kesimleriyle sermayeyi asıl korkutan, CHP değil, CHP'yi desteklemiş olan ilerici demokrat, yurtsever güçler, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokrasi güçleriydi. Onlar, bir CHP iktidarı altında faşizme geçit vermeme savaşımının daha etkili süreceğini iyi biliyorlardı.

Sermaye sınıflarının temel çelişkisi, işçi sınıfı ve onun önderliğindeki emek güçleriyledir. Bu çelişki, belli toplumsal an ve dönemeçlerde hemen ön plana geçer ve tüm ikincil çelişkileri, kendi aralarındaki çıkar çalışmalarını örtüverir.

İşte bu yüzden, sermaye, siyasal planda işçi sınıfıyla, yani temel çelişki içinde olduğu sınıfla asla uzun süreli ve ciddi şekilde uzlaşmaz. Bu konuda uzlaşma beklemek, uzlaşacağı umuduna düşmek hayaldir, yanılgıdır.

Son hükümet deneyinde, istisnai gelişmeler bir yana, sermayenin iç çelişkilerinin temel çelişki adına nasıl hemen silinip verdiği, birbirlerine sövüp saymış olanların Türkiye'de bir şeylerin değişmesi ve demokrasi savaşımının gelişmesi ihtimali karşısında nasıl sarmaş dolaş oldukları görüldü.

Bütün bunlarda, sermayeyle uzlaşmak için, demokratik güçlere sırt çevirme, hiç değilse demokratik güçlere karşı çekingenlik ve kuşku besleme durumunda olanların çıkaracakları çok dersler vardır.

Ziraat Mühendisleri Odası Adana'da Genel Kurullarına saldıranların kimliklerini açıkladı

ADANA- (İSTA)

İzmir Efes Oteli'nde 26-27 Şubat tarihleri arasında, yapılan Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulunu basmak isteyen saldırganların, arasında Adana Çayır-Mera Enstitüsü personelinden Haluk Hilal ve Remzi Tetik'in de bulunduğu ve müessesenin 01 FE 878 plakalı aracını kullandıkları belgelerle, saptanmıştır.

Konu ile ilgili olarak basına bir açıklamada bulunan TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Adana Bölge Şube Başkanı Akın Özdemir, Müessese Müdürü Fuat Gülyaşar'ın hakkında daha önceden yönetici olamayacağını belirtir mü fettiş raporu olmasına karşın MC hükümetince kurum müdürlüğüne getirildiğini belirtmiş ve "Kuruluş saldırıların merkezi ve üssü durumuna geldi" demiştir.

Adı geçen kuruluşa Ülkü Ocaklarından tavsiye kartı alan militanların işçi olarak doldurulduğuna, bu militanlar kanalıyla diğer elemanlar üzerinde terör yaratıldığına değinen Akın Özdemir, şunları söylemiştir:

"26-27 Şubat tarihleri arasında İzmir Efes Otelinde yapılan Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulu faşist zorbalarca basılmak istenmiştir. Bu saldırıya Adana Çayır-Mera Enstitüsü personelinden Haluk Hilal ve Remzi Tetik'in dekatıldığı, bu kişilerin İzmir'e müessesenin 01 FE 878 plakalı aracıyla gittikleri ve dönüşte de aracın kazaya uğradığı bir tutanakla saptanmıştır. Ayrıca araçta başka kuruluşlarda görevli komandoların olduğu görülmüştür.

Olay basına intikal ettirilmiş fakat Müdür Fuat Gülyaşar adı geçen kişilerin 26-27 Şubat günü İzmir Ege Zirai Araştırma Enstitüsüne görevli gönderildiğini iddia ederek haberi tekzip etmiştir.

Ege Zirai Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün 2.6.77 tarih ve 1250 sayılı yazısı gerçeği ortaya çıkarmıştır. Bu yazıdan Çayır-Mera Enstitüsünün 01 FE 878 nolu aracı ve Haluk Hilal ile Remzi Tetik'in İzmir'e görevli gitmedikleri anlaşılmıştır. Aslında Enstitüde görevli Dr. Sedat Aldemir'de 26-27 Şubat tarihlerinde nöbetçi amiri olarak Müdürlüğe yazı ile başvurarak 01 FE 878 nolu aracın "kayıp" olduğunu belirtmiştir."

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Adana Bölge Şube Başkanı da bu konuda ellerinde bulunan belgeleri Cumhuriyet Savcılarına vermeye hazır olduklarını belirtmiştir.

Turizm-İş Carlton'da sözleşme imzaladı

İSTANBUL-(THA)

DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikasının bir aya yakın bir süredir Yeniköy Carlton Otelinde sürdürmekte olduğu grev taraflar arasında anlaşmaya varılarak dün imzalanan toplusözleşmeyle sona ermiştir.

Turizm Bankasına ait Carlton Otelinde işveren ile Turizm-İş Sendikası arasında imzalanan toplusözleşmeyle, otelde çalışan işçilere birinci yıl için 1.700 lira, ikinci yıl için de 1.000 lira zam, bunun yanında çeşitli sosyal haklar sağlanmıştır.

İKD Eskişehir Şubesi kuruldu

ESKİŞEHİR-(İSTA)

İlerici Kadınlar Derneği Eskişehir Şubesi geçtiğimiz günlerde kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır. Açılış günü düzenlenen toplantıya çok sayıda kadının katıldığı izlenmiştir. Düzenlenen toplantıda derneğin kuruluş amaçları ve ilkeleri anlatılmış, kadının toplumdaki konumu üzerinde durulmuştur.

Öteyandan diğer İKD şubeleri yanında Eskişehir Şubesi de MESS'e karşı grevde bulunan işyerlerinde Maden-İş üyesi grevci işçileri ziyaret etmektedir. İKD son olarak Eskişehir Arçelik grevine ziyarette bulunmuştur.

Fotoğrafta, İKD Eskişehir Şubesi üyeleri görülüyor.

İlerici Yurtsever Gençlik 40. SAYI ÇIKTI!

İLERİCİ GENÇLİĞİN YAYIN ORGANIDIR

ULUSAL SORUN ve GENÇLİK - 2 -
Yanan Bir Utku Ateşi : GEORGİ DİMİTROF
Yeni bir MC'ye Geçit Yok
Geçici Tarım İşçileri :
"HASRETİMİZ TOPRAĞA"
HAYDİ UNUTMAYALIM BU DAYANIŞMAYI
YENİ ULUSLARARASI EKONOMİK DÜZEN "YUED"
Eleyici Sisteme Son !
Tüm Liseli Mezunlara Üniversite Hakkı !
MC'nin Üniversite ve Yüksek Okullar Dosyası - VI

Gazetemizin açtığı

GENÇ SANATÇILAR İÇİN ÖYKÜ VE ŞİİR YARIŞMASINA KATILIN

İsteme Adresi P.K. 914 Sirkeci -İstanbul

İzmir Eczacılar Odası Başkanı SSK'nın tutumunu eleştirdi

İLAÇ ENFLASYONUNDA SSK'NIN DA BÜYÜK PAYI OLDUĞU ÖNE SÜRÜLDÜ

- Kalp hastalıkları için gerekli ilaçlar serbest piyasada bulunamıyor

İZMİR-(THA)

İzmir 3. Bölge Eczacılar Odası Başkanı Altay Engezer, aşırı ilaç tüketimini denetim altına alamayan Sosyal Sigortalar Kurumunun, ilaç imalatçıları için gözde bir pazar yeri haline geldiğini söylemiştir.

Hayati ilaçlar olarak nitelenen kalp hastalıkları için gerekli ilaçların serbest piyasada bulunmamasını sert biçimde eleştiren İzmir 3. Bölge Eczacılar Odası Başkanı Engezer, kalp hastaları için gerekli ilaçların piyasaya sürülmeyişinden Sosyal Sigortalar Kurumunu sorumlu tutmuştur.

İzmir 3. Bölge Eczacılar Odası Başkanı, bu konuda yaptığı açıklamada, "Cedilanit-tablet, Sedigosin-tablet, Nadigoxin-tablet gibi kalp hastalıkları için gerekli ilaçların uzun süredir imalatlarının durdurulduğuna dikkati çekmiş, bunun gibi önemli ilaçların ancak 1,5 milyon kişinin sağlık hizmetlerini karşılayabilen Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanelerinde bulunabildiğini belirtmiştir."

Teknik elemanlar grevcileri ziyaret ediyor

TÜTED üyeleri Arçelik işçileri ile beraber..

TÜTED, Maden-İş grevini konu alan seminer düzenledi

İSTANBUL- (ÖZEL)

Kısa adı TÜTED olan Tüm Teknik Elemanlar Derneği bugün saat 13.00'de Maden-İş grevini ve grevin demokrasi mücadelesi içindeki yerini konu alan bir seminer düzenlemiştir. Semineri Maden İş Sendikasından bir eğitim uzmanı ile TÜTED Örgütlenme Komisyonu üyelerinin vereceği öğrenilmiştir. Taksim Abdülhak Hamit Cad. No: 25 Kat: 4'deki TÜTED lokalinde yapılacak olan seminerin derneğin Maden-İş grevlerini destekleme programlarından birini oluşturduğu, bildirilmektedir.

Bu çalışmanın yanısıra teknik elemanlar, geçen ay topladıkları 10 bin lirayı Maden-İş Dayanışma Fonuna yatırmışlar, bu ay da 14 bin lira kadar bir parayı grevci işçiler için toplamışlardır.

TÜTED İstanbul Şubesi tarafından yapılan açıklamada, üyelerinin her hafta bir veya birkaç işyerini topluca ziyaret ettikleri de belirtilmektedir. Teknik elemanlar, bugüne kadar Profilo, Profilo-Palmek, Haymak, Arçelik, Bebimot, MAN, Sungurlar, Mesan ve Boronkay fabrikalarını ziyaret etmişlerdir.

ÖZGÜR İNSAN

Bülent ECEVİT
Geriye Dönmek Mutsuzluk
Yeniyi Denemek Umuttur

Kemal TAHİR
Üzerine Dört Söyleşi

Cahit TANYOL, Selahattin HİLAV
Hayati ASILYAZICI, Hilmi YAVUZ

Yıldız SERTEL
Osmanlı Toplumu ve Asya Türü Üretim
Parlamenter Hayatın 100. Yılında Türk Halkı
Foto-Röportaj: Ara GÜLER, Ergün ÇAĞATAY

Seçimlerin toplumsal değerlendirmesi: Erhan Karaesmen, Azınlık hükümetine karşı faşist eğilim: O. Balum, Yeni Avrupa kurulurken evrokomünizm: Orhan Koloğlu, Şiir: Goran Sonnevi, Şiir Eleştiri: Ceyhun A. Kansu, Ağıtlar: Adnan Binyazar, Kuvayı Milliye: A. Yüksel, Karikatür: Engin Üç, Ümit Öğmel, M. Doğruer, Refik

Temmuz Sayısı
12 sayfa 10 lira Özgür İnsan

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI
GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız ile aşağıda ünvan ve adresleri gösterilen işyerleri işverenlikleri arasında toplu iş sözleşmesi akdedilecektir. 275 sayılı yasanın 12.maddesi uyarınca ilanen duyurulur.

ELEKTRO-METAL SAN. A.Ş.
Alibeyköyü Yolu Yeni Köprübaşı No: 1 Silahtarağa-İST.
ERA ELEKTRONİK SAN. ve TİC. A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. No: 49/A 4. Levent-İSTANBUL
SAĞLAR MAKİNA ENDÜSTRİ ve ALÜMİNYUM SANAYİ FAİK SAĞLAR ve ORT. KOLL. ŞTİ.
Yakacık, Kartal Yolu No: 9 Kartal-İSTANBUL
TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.
Davutpaşa Cadde Topkapı - İSTANBUL
GENERAL ELEKTRİK T.A.O.
Davutpaşa Cadde Topkapı - İSTANBUL
DEMİRER OTOMOTİV SAN. ve TİC. A.Ş.
Yakacık Cad. Yalnız Selvi Sok. No:194 Kartal-İSTANBUL
KARTAL TENEKE KUTU SAN. A.Ş.
Halkalı Cad. Kanarya Yolu No: 1 Sefaköy - İSTANBUL
YENİ DÖKÜMHANE ZARE-BİDEYAN
İmrahor Cad. No:34 Sütlüce - İSTANBUL

(Basın: 5983 - 1313)

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİ DEKANLIĞINDAN

Fakültemiz Cebir ve Sayılar Teorisi Genel Jeoloji, Radyobiyoloji, Jeofizik Kürsülerinde açık bulunan Asistanlık kadrolarına 1750 sayılı kanun uyarınca Asistan alınacaktır.

İsteklilerin diploma örneğini eklemek suretiyle hangi dilden imtihana gireceğini belirten dilekçe ile 26.7.1977 günü saat 17.00'ye kadar Dekanlığa müracaatları ilan olunur.

(Basın: 20850 - 1314)

MALKARA BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1-Malkara Belediye OTOGAR inşatı 2490 sayılı yasa hükümlerine göre Kapalı Zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2-İşin Keşif bedeli (6.750.000.-)liradır.

3-Eksiltme 26.7.1977 Salı günü saat 15.30 da Bl. Encümeni huzurunda yapılacaktır.

4-Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak hergün mesai saatleri içinde Bl. Fen İşlerinde görülebilir.

5-Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:
a) (216.250) liralık geçici teminat yatırmaları.
b) 1977 yılına ait Ticaret odası belgesini.
c) Başvurma dilekçeleri ile birlikte verecekleri teçhizat beyannamesini, Mali durum bildirisini, Teknik personel bildirisini taahhüt bildirisini. Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (B) Grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesini girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesini göstermek suretiyle Bl. Fen İşlerinden alacağı Yeterlik Belgelerini teklif mektupları ile birlikte komisyona teslim etmeleri gereklidir.

6-İstekliler teklif mektuplarını 26.7.1977 günü saat 13.30 a kadar ihale komisyonu başkanlığına makbuz karşılığında teslim edeceklerdir.

7-Yeterlik belgesi alınması için son başvurma tarihi 25.7.1977 günü çalışma saati sonuna kadardır.

Telgrafla yapılacak başvurmalar ve postada olabilecek gecikmeler kabul edilmeyecektir.

İlan olunur.

(Basın: 20687)- 1285.

MUHTELİF ELEKTRİK MALZEMESİ SATINALINACAKTIR

EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1-Şartnamesine göre kapalı zarfla teklif alınmak suretiyle muhtelif elektrik malzemesi satınalınacaktır.

2-Teklif zarfları en geç 25.7.1977 Pazartesi günü saat 14'e kadar Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Genel Muhaberat Şefliği'ne verilmiş olacaktır.

3-Zarflar aynı gün saat 15'de Müessesemiz Ticaret Müdürlüğü'nde açılacaktır.

4-Şartnameler Zonguldak'ta E.K.İ. Ticaret Müdürlüğü'nden Ankara'da Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından, İstanbul'da Beyoğlu İstiklal Caddesi Odakule İş Merkezi No: 284-288 Kat: 12'de TKİ. Satınalma Müdürlüğü'nden temin edilebilir.

5- Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 20527-1282)

TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE TEKNİK ELEMAN ALINACAKTIR

Yatırım Uygulama Grubu Müdürlüğümüze aşkerlik görevini yapmış, aşağıdaki koşulları haiz 7, 6. derece kadrolara atanmak üzere teknik eleman alınacaktır.

1-Elektrik yüksek mühendisi veya mühendisi (4 adet)
2-Makina Yüksek Mühendisi veya Mühendisi (4 adet)
3-Harita Yüksek Mühendisi veya Mühendisi (1 adet)
4-Mimar veya Yüksek Mimar (1 adet)
5-Şantiyelerde çalıştırılmak üzere İnşaat Yüksek Mühendisi veya Mühendisi (10 adet)

İhtiyaçtan fazla istekli çıktığı takdirde 25.7.1977 Pazartesi günü Genel Müdürlüğümüz (Ünkapanı) merkez binasında saat 14'de yarışma sınavı yapılacaktır.

Lisan bilenler tercih sebebidir.

Atanması yapılanlara 657/1897 Sayılı Yasayla kazanılan haklar ve yan ödeme verileceği gibi şantiyeye araziye gönderilmeleri halinde atandıkları kadro dereceleri üzerinden ayrıca yevmiye ödenecektir.

İsteklilerin 22.7.1977 Cuma günü çalışma sonuna kadar aşağıdaki yazılı belgelerle birlikte Özlük İşleri Müdürlüğümüze şahsen başvurmaları gerekmektedir.

Duyurulur.

Sınav için gerekli belgeler
1-Öğrenim belgesi veya onaylı örneği
2-N. cüzdanı suretinin onaylı örneği
3-Askerlik terhis belgesi.
4-C. Savcılığından alınacak suçsuzluk belgesi.
5-2 adet vesikalık fotoğraf.

(Basın: 20842)- 1315

ZAYİ: Pasomu kaybettim. Hükümsüzdür.

Günay Demir

Politika

SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen: Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: İsmail CEM
Yazı İşleri Yönetmeni: Aydın ENGİN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Işık YURTÇU
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu
TEL: 27 77 12 27 69 09
ANKARA: İzmir Caddesi 20 27 Kızılay
TEL: 17 65 38 18 36 88
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1406 Yıl: 5 150 kuruş

İLAN TARİFESİ:
Sütun santimi 3 sayfa 110 TL
İlan sayfası 100 TL
İstanbul Baskısı 70 TL
Kitap ilanları 50 TL

TÜRKİYE' DE GREVLERİN EN YAYGIN DÖNEMİ YAŞANIYOR ...

Maden-İş metal işverenlerinin tekelci örgütü MESS'e karşı savaşımını yaygın grevlerle sürdürürken, MSP-AP çekişmesi Sümerbank'ın 3 işyerinde greve gidilmesine neden oldu...

İSTA ARAŞTIRMA SERVİSİ

Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin gelişimi demokratik ve siyasal alanaa yeni yeni boyutlara ulaşırken, sınıf savaşımı da giderek keskinleşmektedir. İçinde bulunduğumuz günler, Türkiye'de grevleri en yaygın dönemi olarak gözleniyor. Ekonomik, demokratik hakların elde edilmesi, sömürünün sınırlandırılması uğruna verilen savaşımda işçi sınıfının öncülüğünü kanıtlayan bu grevler, işbirlikçi - tekelci sermayeyi de zor durumlarda bırakıyor.

Bu yaygın grevlerin en önemlisi muhakkak ki DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın metal işverenlerinin tekelci örgütü MESS'e karşı sürdürüleni. Buna karşılık, dönemin en ilginç ve yaygın grevlerinden biri de Sümerbank işyerlerinde uygulamayor. Bu grevlerin nedenlerini uzun uzun yazdığımızdan, burada sadece AP-MSP çekişmesinden doğduğunu tekrarlamakla yetineceğiz.

Grev süren işyerleri

İŞYERİ	SENDİKASI	İŞYERİ	SENDİKASI	İŞYERİ	SENDİKASI
İzsal	T. Maden-İş(DİSK)	Yeni Gayret	T. Maden-İş(DİSK)	Nigde Un Fab.	Tek. Gıda-İş(")
Çelik Endüstrisi	T. Maden-İş(DİSK)	Arçelik	T. Maden-İş(DİSK)	Yüntekstil	Teksif(TÜRK-İŞ)
Yıldız Kazan	T. Maden-İş(DİSK)	Doğu Galveniz	T. Maden-İş(DİSK)	Uysallar	Teksif(TÜRK-İŞ)
Auer	T. Maden-İş(DİSK)	Botel	T. Maden-İş(DİSK)	Merinos	Teksif(TÜRK-İŞ)
İntema	T. Maden-İş(DİSK)	M. A. N.	T. Maden-İş(DİSK)	Basma	Teksif(TÜRK-İŞ)
Temsan	T. Maden-İş(DİSK)	Simko	T. Maden-İş(DİSK)	Pamuklu	Teksif(TÜRK-İŞ)
Mannesman	T. Maden-İş(DİSK)	Demir Çelik	T. Maden-İş(DİSK)	Nigde İplik	Teksif(TÜRK-İŞ)
Siemens	T. Maden-İş(DİSK)	Başer	Dev. Maden-Sen(DİSK)	Malatya İplik	Teksif(TÜRK-İŞ)
Boronkay	T. Maden-İş(DİSK)	Hasan Çelebi	Dev. Maden-Sen(DİSK)	Birleşik Ambalaj	Ağaç-İş(TÜRK-İŞ)
Bebimot	T. Maden-İş(DİSK)	Kervansaray Lok.	Turizm-İş(DİSK)	Zafer Matbaası	TGS(TÜRK-İŞ)
Embo	T. Maden-İş(DİSK)	Gemlik Belediyesi	Genel-İş(DİSK)	Eternit	Çimse-İş(TÜRK-İŞ)
Mesan	T. Maden-İş(DİSK)	4 Benzin İst.	TPKSİS(DİSK)	Vezıroğlu Tug.	Çimse-İş(TÜRK-İŞ)
Tuber Çelik	T. Maden-İş(DİSK)	MKE Pil Fab.	TPKSİS(DİSK)	Haznedar	Çimse-İş(TÜRK-İŞ)
Tel Çivi	T. Maden-İş(DİSK)	Olin Yağ Fab.	Gıda-İş(DİSK)	Tapu Kad. Müd.	Tez. Büro-İş(")
Memsan	T. Maden-İş(DİSK)	Bayrak	Tekstil(DİSK)	Temsa Termo	Türk Metal (")
Termal	T. Maden-İş(DİSK)	Öğretmen Çorap	Tekstil(DİSK)	Cürek Madeni	Cevher-İş(Bağ.)
Palmek	T. Maden-İş(DİSK)	Ören Bayan	Tekstil(DİSK)	Satış	Ağaç-Sen (Bağ.)
Kaymak Tek.	T. Maden-İş(DİSK)	Hazar Fab.	ASİS(DİSK)	Karosan	Çitos-İş(Bağ.)
Arçelik	T. Maden-İş(DİSK)	Gıslaved	Lastik-İş(DİSK)	Çelik Montaj	Tüm Maden-İş(Bağ)
Profilo	T. Maden-İş(DİSK)	Charlton	Turizm-İş(DİSK)	Skoda-Java	Otomobil-İş(Bağ.)
Haymak	T. Maden-İş(DİSK)	Soma Çam. Lin.		Ziraat Fak. Yapımı	YSE-İŞ(Bağ.)
Sungurlar	T. Maden-İş(DİSK)	Kömür İşletmesi	Maden-İş(TÜRK-İŞ)	Vandar Lok.	Oleyis(Bağ.)
Demas	T. Maden-İş(DİSK)	Türkiye Kibrit	Petrol-İş(")	5 Öğrenci Yurdu	Oleyis(Bağ.)
Parsan	T. Maden-İş(DİSK)	Bütangaz	Petrol-İş(")	2 Öğrenci Yurdu	Oleyis(Bağ.)
Beko Teknik	T. Maden-İş(DİSK)	Ersan Petrol	Petrol-İş(")	1 Öğrenci Yurdu	Oleyis(Bağ.)
Darıca Belediyesi	Genel-İş (DİSK)				

DİSK'e bağlı Teknik-İş ile Sosyal-İş'in birleşmesi karara bağlandı

İSTANBUL - (İSTA) DİSK Yürütme Kurulunca oluşturulan DİSK Birleştirme Komisyonu 24.6.1977 günü aldığı bir kararla 21, (Ticarethane ve eğitim işkolu) ve 22 (banka-sigorta işkolu) sıra nolu işkolunda örgütlü bulunan Teknik-İş Sendikası ve Sosyal İş Sendikasının birleştirilmesini karara bağlayarak, karar taraflara bildirilmiştir.

DİSK Birleştirme Komisyonunun aldığı kararla birleştirme biçiminin şu şekilde saptandığı açıklanmıştır:

"Sosyal-İş Sendikası 7 Ağustos 1977 Pazar günü Genel Kurulu'nu toplayarak ve gündemine Teknik-İş Sendikasına katılma maddesi koyarak bu Genel Kurulda Sosyal-İş Sendikası Teknik-İş Sendikasına katılma kararı alacaktır."

DİSK Birleştirme Komisyonu kararına göre Banka işkolu (22 nolu) çalışanlarının Bank-Sen'de örgütlenmeleri gerekmekte, başta Osmanlı Bankası olmak üzere diğer bankalardaki işçilerin üye kayıtları DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikasına aktarılmaktadır. Banka emekçilerinin örgütlenmesi konusunda DİSK Yürütme Kurulu'nun aldığı prensip kararı ve bu kararın gereğince banka ve büro emekçilerinin örgütlenmeleri Teknik-İş Sendikası ile Sosyal-İş Sendikasının birleştirilmesindeki kararı belirlemektedir.

Teknik-İş 15 işyerinde sözleşme görüşmelerini sürdürüyor

DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Türkiye'nin çeşitli bölgelerin de işyerinde sözleşme görüşmelerini devam ettirmektedir.

Ankara'da kurulu Türkkuşu, İstanbul Tabip Odası ve Masukiye Köy Kooperatifi sözleşme görüşmelerinin sürdürüldüğü işyerleri arasındadır. Bu işyerlerinde toplam 285 işçi çalışmaktadır. Bunula birlikte İzmir'de kurulu Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü ve yine İzmir'de kurulu Çocuk İslahevi işyerlerinde de görüşmeler sürdürülmektedir.

Darıca Belediyesinde çalışan işçiler greve başladı

İSTANBUL(İSTA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının yetkili bulunduğu Darıca Belediyesinde greve gidilmiştir.

Genel-İş Sendikasının işkolu ve işyeri düzeyinde yetkili bulunduğu bu işyerinde sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde ücretler ve sosyal haklar konusunda anlaşmaya varılamayınca uyuşmazlığa düşülmüştü. Uyuşmazlık sonucu oluşturulan uzlaştırma kurulunun aldığı karar Genel-İş Sendikasınca olumlu karşılanmayınca grev kararı alınmıştı. Grev kararının alınışından sonra işveren ve sendika arasında sözleşme görüşmelerinin tekrar başlaması amacıyla birtakım girişimler olmuşsa da, sonuç alınamayarak greve gidilmiştir.

Konuya ilişkin olarak bir açıklamada bulunan Genel-İş Sendikası Anadolu Yakası Şube Başkanı Tayyar Ergi, Soğanlık Belediyesinde olduğu gibi bu işyerinde de işçilerin haklarının alınacağını söylemiştir. Greve gidilen Darıca Belediyesinde 25 işçi çalışmaktadır.

İKD doğum izni alamayan kadın işçileri ortak eyleme çağırdı

İSTANBUL (İSTA)

1475 sayılı iş yasasına bağlı olarak gebe ve emzikli kadınların korunmasına ilişkin tüzük hükmü gereğince, doğumdan önce 42 gün, doğumdan sonra da 42 gün olmak üzere 3 aylık yasal doğum izninin kullandırılmaması nedeniyle kadınların harekete geçerek bu haklarına sahip çıkmaları istenmiştir.

İlerici Kadınlar Derneği basına yaptığı yazılı açıklamasında kanunların tanıdığı doğum izni hakkının, ülkemizdeki faşizan baskıların SSK'ya da yansıması sonucu gereğince kullandırılmadığına değinmiştir.

İKD, açıklamasında işçi kadınlara hitap ederek şöyle demiştir:

"İşçi arkadaş;

Doğum izninı almadıysan, veya doğum iznini alamayan arkadaşların varsa, kendi adını ve çalıştığın işyerinin adını veya, doğum izni alamayan arkadaşının adını ve çalıştığı işyerinin adını doğum izni vermeyen veya vermekten kaçınan SSK Hastanesi ve doktorun ismini adresimize bildir, yasalarla belirlenmiş hakkına sahip çık!"

Yargıtay İETT'de yetkinin DİSK'e bağlı Genel-İş'e ait olduğuna karar verdi

İSTANBUL(İSTA)

Yargıtay Dokuzuncu Dairesi İETT'nin tüm işyerlerindeki yetki anlaşmazlığı ile ilgili olarak Genel-İş Sendikası lehine karar vermiştir.

Bilindiği gibi İETT'ye bağlı tüm işyerlerinde DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası ile TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Genel-İş Sendikası yetki için müracaat etmişlerdi. Genel Hizmetler İşkolunda, işkolu düzeyinde yetkisi bulunan DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Bölge Çalışma Müdürlüğünün ve İş Mahkemesinin yetkinin Türk-İş'e bağlı Türkiye Genel-İş Sendikası'na verilmesi kararına itiraz ederek Yargıtay'a müracaat etmişti. Uzun süredir itirazı inceleyen Yargıtay Dokuzuncu Dairesi 7 bin 300 işçiyi kapsayan İETT'ye bağlı tüm işyerleri ile ilgili olarak DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası lehine karar vermiştir.

Aynı işyerlerinde çalışmaların tamamlamak üzere olan Uzlaştırma Kurulu'nun şu günlerde kararını vereceği de bildirmiştir. DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası yetkilileri Uzlaştırma Kurulu'nun kararının kendi lehlerine olacağını belirtmişlerdir.

Nisan ayında 72 bin işsiz İş ve İşçi Bulma Kurumuna başvurdu

Nisan ayında İş ve İşçi Bulma Kurumu'na 16 bin 234'ü kadın toplam 72 bin 898 kişi kendilerine iş bulunması amacıyla başvurmuştur.

İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından yayınlanan İş ve İşgücü Bülteni"nde yeralan bilgilere göre, Nisan ayında kuruma başvuranlardan 11 bin 126'sı kadın 30 bin 788'i ise yerleştirilmiş, ay sonuna devreden işsizlerin sayısı ise 18 bin 528'i kadın 172 bin 424 olmuştur. Mart ayından Nisan ayına devreden Kuruma kayıtlı işsizlerin sayısı da 269 bin 595 olarak belirlenmiştir.

İş ve İşçi Bulma Kurumuna kayıtlı olan ve Nisan sonuna devreden 18 bin 528'i kadın 72 bin 424 işsizin, 14 bin 62'sinin okuma yazma bilmediği kaydedilmektedir.

TİS-İŞ İNTES'te sözleşme imzaladı

Türkiye İnşaat İşçileri Sendikası(TİS İŞ), İzmit Köseköy'de kurulan LASSA Lastik Fabrikası montaj müteahhiti İNTES AŞ. işyerinde grevde bulunan 300 işçisi adına imzaladığı toplu sözleşme ile tüm hakları elde etmiştir.

GREVCİ İŞÇİLERİN KAZANIMLARI

DİSK'e katılma kararı almış bulunan TİS-İŞ Sendikası ile işveren arasında imzalanan toplusözleşmede elde edilen haklardan bazıları şöyledir:

Toplusözleşme ile 1 Mayıs işçi bayramı olarak kabul edilmiştir. Ücret zammı 1. yıl saat başı 6,5 TL, 2. yıl 8,5 lira olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca 1. yıl 1,5 maaş, 2. yıl 2 maaş tutarında ikramiye verilmesi de kararaa bağlanmıştır.

YORUM

Ayşe Bilge DİCLELİ

Darbeden gerici ittifak kadar Butto' da sorumludur

Pakistan seçimlerinin yapıldığı 7 Mart'tan bu yana gelişen olaylar ordunun yönetime el koymasıyla yeni bir aşamaya girmiş bulunuyor. Beklenen yeni aşamaya. 7 Mart sonrası gelişen olaylar, ne yazık ki, böyle bir sonucun yakın olduğunu gösteriyordu. Seçimlerden sonra Pakistan'da başlatılan gizli ve usta oyun, darbecilerin kendilerini lanse ediş biçimlerinin gösterdiği gibi, devam ediyor.

Ordunun yönetime el koymasından sonra yapılan açıklamalarda, amacın Ekim ayındaki seçimlerin sağlıklı bir biçimde gerçekleştirilmesi olduğu tekrarlanıyor. "Butto devrini tamamlamıştır, bunu siz de göreceksiniz" şeklindeki sözler, muhalefetin taleplerini içeren önlemlerin alınması, federal askeri şeflerin tutuklanması, seçimlerin yenilenip yenilenmiyeceği hakkında kuşkular uyandırıyor. Yavaş ve ustaca bir gidiş içine girildiği besbelli. Ve demokrasinin yaralar aldığı da açıkça ortada.

Şu anda tutuklu bulunan Butto ise, Pakistan tarihinde önemli bir yer tutan bir insan. 1971 yılında işbaşına gelmesinden bu yana burjuva - demokratik bir dizi reformlar gerçekleştirilmiş bulunuyor. Sanayi dallarının millileştirilmesi, özel bankaların denetim altına alınması, ekonomiye egemen olan 22 ailenin egemenliğini kırmaya çalışması, yeni bir Anayasa'yı yürürlüğe koyması Pakistan açısından büyük önem taşıyor. "Feodalizmin belkemiğini kırma hareketi" ile kırsal nüfusun sempatisini de üzerinde toplamış durumda. Dış politikada ise barışçı bir yol.

Ne var ki, bütün bunların izlenmesi, yıllardan beri emperyalist mihraklar tarafından körüklenen Hindistan Pakistan ilişkilerinin olumlu bir raya oturmasına geçen hizmetleri de herkes tarafından biliniyor.

Ne var ki, Butto Pakistan'ın sorunlarını kapitalizm çevresi içerisinde çözümlemeye çalıştı. Doğrudan işçi sınıfı ve emekçi halktan yana bir tavır alacağı yerde, emek-sermaye arasındaki çelişkiyi uzlaştırmaya çalıştı. Emperyalizme ve yabancı sermayeye kesin tavır almadı. İslamcı ve feodal güçler ile emperyalizmle işbirliği içindeki büyük burjuvazinin muhalefetiyle karşı karşıya kaldı. Muhalefeti bu nedenle etkili oldu.

Seçim kampanyası sırasında Pakistan Ulusal İttifakı çerçevesinde toplanan 9 gerici parti, mutlaka iktidar olacaklarını ilan etmişlerdi. Fakat sandıktan burjuva demokrasisi savunucusu Pakistan Halk Partisi çıktı; 200 üyelik parlamentoda 155 sandalye elde etti. Gericiler ve faşistler emperyalizmden aldıkları destekle, seçim sonuçlarına saygı göstermek yerine, seçimler hakkında spekülasyonlara giriştiler. Seçime hiyle katıldığı gerekçesiyle başlatılan olaylar kanlı sonuçlar verdi, Butto zor kullanmak durumunda kaldı.

Bu gelişmeler sırasında Butto, olayların ardında yabancı müdahaleler bulunduğuna değin kanıtları bulunduğunu, ancak bunları ABD-Pakistan ilişkilerini zedelememek açısından açıklamadığını bildiriyordu. Emperyalizmle uzlaşma, içeride de gerici faşist ittifakla uzlaşmaya götürdü Butto'yu. Ödünler verdi. Ödünler verdi ama, demokrasiyi kurtaramadı.

Pakistan olayları, her gün pratik hayatta kendini gösteren üç önemli olguyu bir kez daha kanıtlamış bulunuyor. İlki, sosyal dönüşümler çağında bir ülkenin sosyal ve toplumsal dönüşümlere yönelmeden kalkınma sorunlarını çözümleyemeyeceğidir. Yani kapitalist bir çerçeve içerisinde kalınarak kalkınmayı ummanın boş bir hayalden ibaret olduğudur.

İkincisi, halkın örgütlü güçleriyle işbirliği yapmadan parlamento dışındaki ilerici ve demokratlarla güç birliğine gitmeden, demokrasinin korunmasının olanaksızlığıdır. Yani demokrasiyi korumanın tek yolunun, demokrasinin gerçek güvencesi olan güçlerle dayanışmadan geçtiğidir. Gericilerle uzlaşmadan değil.

Üçüncüsü ise, emperyalizmle uzlaşmanın, halktan yana olduğunu söyleyenleri hiçbir yere getirmeyeceğidir. Yani uluslararası arenada emperyalizmden destek aramak yerine demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizmden yana güçler ve ülkeler ile işbirliği yapmak zorunluğunu.

Butto, bunları yapmamıştır. Bu nedenle Pakistan darbesinden gerici ittifak kadar Butto da sorumludur.

Nötron bombasının denendiği açıklandı

ABD insana yönelik bu silahı kimde denedi ?

● Bomba insanların yaşama hakkını yok ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ- Radyasyon yoluyla canlıları kitle halinde yok eden ve ABD tarafından geliştirilen nötron bombasının ilk kez denediği açıklanmıştır. Amerikan Enerji Araştırma ve Geliştirme Dairesi tarafından yapılan açıklamaya göre, ilk deneme Nevada Çölünde yapılmış ve bombanın Lance füzelerine yerleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Beyaz Saray basın sözcüsü ise, bombayla ilgili çalışma sonuçlarının 16 Ağustosta tamamlanacağını ve daha sonra Başkan Carter'in bu silahın yapımı hakkında karar vereceğini bildirmiştir.

Kitle halinde canlıları ve en başta insanları yok eden bu silahın kimler ve hangi canlılar üzerinde denendiği de merak konusudur. Bomba etkisinin yalnız hayvanlar üzerinde denenmediği açıktır. Çünkü bir savaş halinde hedef alınacak olanlar, hayvanlar değil insanlardır. Bu nedenle dünya kamuoyu insan haklarına ne denli saygı duyduğunu sık sık tekrarlamaktan kaçınmayan ABD'nin bu konuda bir açıklama yapmasını beklemektedir.

Öteyandan gözlemciler bu bombanın geliştirilmesiyle barış ve silahsızlanma görüşmelerinin derin yaralar alacağını da kaydetmektedirler.

Vietnam' a geziler başladı

SİNGAPUR-(İSTA)

1975 Nisanında Thieu rejiminin devrilişinden hemen hemen üç yıl sonra, önümüzdeki Şubat ayında, Vietnam Limanına, Batıdan bir yolcu gemisi demir atacaktır. Norveçli bir denizcilik şirketi olan "Thoresen Lines", Singapur'da, önümüzdeki 5. Şubat'ta 18 739 BRT numaralı "Rasa Sayang" adlı bir yolcu gemisinin, Ho-Tschi-Minh ve Haiphong kentlerine üç haftalık bir deniz yolculuğuna çıkacağını açıklamıştır. Bu yolculuğa, Vietnam ile diplomatik ilişkileri bulunan ülkelere mensup turistler katılacaklar ve Ho-Tschi-Minh kentinden, uçakla Hanoi'ye gitme olanağını da bulacaklardır.

İrlanda' da askeri operasyonlar tepki yaratıyor

BELFAST- (İSTA) - İngiliz Birliklerinin İrlanda sınır bölgesinde giriştikleri operasyonlar yer yer direnişle karşılaşmış ve halk arasında da geniş tepkilere yolaçmıştır. Sınır bölgesinde bombaların patladığı, iki sınır karakolunun yakıldığı ve bir helikopterin tahrip edildiği bildirilmektedir. Askeri birlikler sivil halk arasından tutuklamalar yapmışlardır.

Sınır olayları, İngiliz Ordusuna bağlı özel komando birliklerinin dört kişiyi takipet mesiyle başlamıştır. İzlenenlerden ikisi kaçmayı başarınca komandolar bölgedeki çiftliklere baskınlar düzenlemişler, yaşlı bir kadını tehdit ederek iki sivili kaçırmışlardır. Bu arada İrlanda Cumhuriyeti sınırını geçen komandolar ateş açarak bir sivili de vurmuşlardır. Olayları tepkiler bütün İrlanda 'da sürmektedir.

Şirketler işçilerimizi dolandırıyor

Alman polisi, kaçak çalışan 21 Türkiyeli işçiyi tutukladı

KASSEL-(ANKA)

Alman polisinin, Kassel Şehrindeki bir inşaat firmasında kaçak çalışan ve çalışma izinleri bulunmayan 21 Türkiyeli işçiyi tutukladığı bildirilmiştir.

Polis sözcüsü tarafından yapılan açıklamada sabah erken saatlerde firma merkezinin sarıldığı ve işçilerin kaldığı barakalara ani bir baskın yapılarak Türkiyeli işçilerin tutuklandığı bildirilmiştir. Açıklamada, tutuklanan Türkiyeli işçilerin yaşlarının 20 ila 51 arasında değiştiği ve Almanya'ya bir kaç hafta kadar önce gizlice sokuldukların saptandığı belirtilmiştir.

Bu arada kaçak işçi çalıştıran inşaat firması ile işçilerimizi bu firmaya "kiralayan" iki şirket hakkında, yabancılar kanununa aykırı davranmak ve vergi kaçırmak suçlarından adli kovuşturmaya geçildiği de bildirilmiştir.

Farah Pehlevi'yi protesto eden maskeli İranlı öğrenciler

New-York'ta İran İmparatoriçesi aleyhine gösteri yapıldı

WASHİNGTON (UPI)- Bir derneğin İran İmparatoriçesi Farah Pehlevi'ye özel bir ödül vermesini protesto eden 3 bin kişilik bir kalabalık, Perşembe geçesi ödül töreninin düzenlendiği Pierre Oteli önünde gösteri yapmıştır.

Çoğunluğu İranlı öğrenciler olan ve tanınmamak için yüzlerini maske ile kapatan öğrenciler "Kahrolsun Şah" ve "Vietnam'ı Hatırlayın" diye bağırmışlardır.

Ödül töreni sırasında ise, Farah Pehlevi'nin konuşmasını ansızın yarıda kesen genç bir kadın kendisine "Yalan söylüyorsun" diye bağırmıştır. Madison'daki bir radyo istasyonunda çalışan bu kadın muhafızlar tarafından dışarı atılmıştır.

Göstericiler ise, İran'da insan haklarına hiçbir şekilde saygı gösterilmediğini ve Şah rejimine karşı olanlara her türlü işkence ve eziyetin reva görüldüğünü belirtmişlerdir.

Brezilya " mucizesi" nin gerçek yüzü

Yerli ve yabancı tekeller emekçilerin sırtından zengi

● 33 milyon insan her türlü yoksun bırakılıyor Dış bor 1975' de 22 milyar dolara

Brezilya hem yüzölçümüyle, hem de nüfusuyla dünyanın en büyük ülkelerinden biri. Bu ülke, ekonomik ve toplumsal sorunlarının karmaşıklığı ve gelişim sürecinin çelişkili karakteriyle geniş bir ilgi topladı.

Hatırlanacağı gibi, 1964 yılında Ordu Komutanları bir darbeyle yönetimi ele geçirmiş ve kalkınma için "neo - kapitalist" yolu seçtiklerini açıklamışlardı. Ülkeyi gelişmiş bir kapitalist toplum haline getirebilmek için de, uluslararası tekellere sınırsız olanaklar tanımış ve yerli tekellerin bunlarla işbirliği yapmasına çalışılmıştı.

Doğrusu bu yolun, hedeflerinden hiç birine ulaşmadığı söylenemez. 1968-74 arası Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH)'da yüzde 9-11 arası bir artış olmuştur. Geçen on yıl içinde üretilen malların değeri iki katına çıkmış kişi başına düşen gelir 1964'e oranla yüzde 150 artmıştır.

Yalnız bu da değil, eskiden Brezilya'nın büyük ölçüde tarıma dayanan ekonomisinde, endüstri ön plana çıkmış ve tarım ürünlerinin yanı sıra büyük ölçüde endüstri ürünleri de ihraç edilmeye başlanmıştır.

Bütün bunların çarpıcı gelişmeler olduğu yadsınamaz. Gelgelelim sorulması gereken çok önemli bir soru vardır: Brezilya bu gelişme ler için nasıl bir bedel ödedi ve kim ödedi bu bedeli ?

RAKAMLAR VE MADALYONUN DİGER YÜZÜ

Brezilya'nın "gelişme modeli"nin anahtarı, bu gelişmenin uluslararası monopollere ve yabancı sermayeye sıkı bağlılığıdır. Yoksul bir ülke olan Brezilya' nın gereken yatırımları yapabilmesi ve bir endüstri kurabilmesi için dış yardımlara gerek vardı. Bu dış yardımlar, yatırım ve borçlanma - lar biçiminde 1964 darbesinden sonra ülkeye akmaya başladı. Askeri rejim, yabancı sermayeyle sıkı işbirliği istediğini açık açık söylüyor ve ona akıl almaz kolaylıklar sağlıyordu. Öyle ki uluslararası ülke içindeki yatırımlarında, yerli şirketlerden bile daha büyük ayrıcalıklara sahip oldular. Bu yolla ülkedeki doğrudan dışa bağlı yatırımlar 1974'te 5 milyar dolardan bugün 10 milyar dolara fırladı. Bu yatırımlarda en büyük pay, 3.2 milyar dolarla Amerikan şirketlerindir.

Yabancı şirketler bugün Brezilya'nın en büyük 22 işletmesinden 14'ünün denetimini bütünüyle ellerinde tutmaktadırlar. Daha 1970 yılında bu tekeller Brezilya' nın sermaye pazarının yüzde 40' ını, dış ticaretinin yüzde 62'sini, deniz ve hava ulaşımının yaklaşık yüzde 80'ine, motor ve lastik endüstrisinin tümüne ilaç endüstrisinin yüzde seksenine, çimento endüstrisinin de yüzde 90'ına sahipti. Bütün endüstrilerin kilit noktaları da onların elindeydi.

Bu durum yalnız ekonomiyle sınırlı kalamazdı elbet. Politika alanında kendini göstermesi de kaçınılmaz oluyordu. Gerçekten de bugün yabancı tekeller Brezilya'nın hem dış ilişkilerinde, hem de içişlerinde son derece etkindirler. Fakat bu hiç bir dirençle karşılaşmadıkları anlamına gelmiyor. Bu gidiş bazı kapitalistleri bile tedirgin etmiş bulunuyor. Uluslararası tekellerin ülkedeki egemenliği, onların teknik üstünlükleri dekatılınca, birçok yerli işletmeyi ezip geçmiş. Bunlarla rekabet imkanı kalmamış. Buna tepkiler geliyor. Çıkarları zedelenen ulusal burjuvazinin bir kesimi, rejime yer yer karşı çıkıyor.

KATMERLENDİRİLMİŞ TATLI KÂR

Brezilya yatırımları yabancı tekellere inanılmaz kârlar sağlıyor. 1965 - 73 arası bu kârlar 11 katına çıkmış,. Fakat bu kârların ülke ekonomisine ve kalkınmasına bir hayrı yok. Çoğu dışarı akıyor. Amerikan şirketleri bu konuda iyi bir örnek: 1960-69 arasında Brezilya ' dan ABD'ye aktarılan kâr, Amerikan şirketlerinin bu ülkedeki yatırımlarını 57 milyon dolar geçiyor.

Bu tatlıların tatlısı kâr transferleri Amerikan şirketlerini zenginleştirirken, ülkenin borçlarını da görülmemiş bir düzeye çıkartmış: 1975'te Brezilya'nın dış borçları 22 milyar dolara yükselmiş. Bu rakam bir Latin Amerika rekorudur. Yine 1975 te Brezilya, borç taksitleri ve faizleri olarak 3 milyar dolar ödemiş. Böyle giderse bu taksit ve faizler ülke gelirinin son kuruşuna kadar silip süpürecek.

Brezilya'nın döviz rezervleri de hızla erimekte. 1973'te 6.4 milyarken, 1974'te 5.2 milyar, şimdi de 3,5 milyar dolar olmuş. İç pazarların kaptırılması, yönetimin ihracata ağırlık vermesi kararına yol açmış. Ne var ki Batı ülkelerindeki enflasyon yine bu ülkenin zararına işliyor. Çünkü kapitalist ülkeler kendi sattıkları endüstri ürünlerine zam yaptıkları halde, alacakları ürünlerde herhangi bir fiyat artırmasını kabul etmiyorlar. Buna bağlı olarak Brezilya'nın dış ticaret açığı da büyüdükçe büyüyor. 1973'te ticarette kâr ederken, 1975'te ticaret açığı 5 milyar dolara fırlayıverdi.

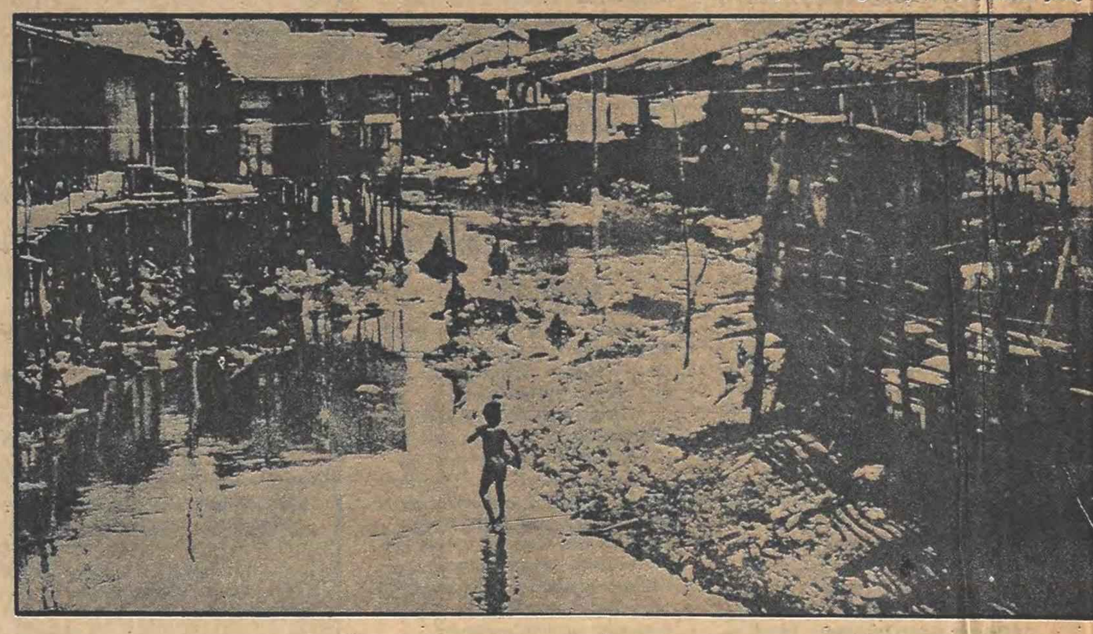
YÜK KİMİN SIRTINDA?

Brezilya "kalkınma modeli"nin çözümlemesini yaparsak, bu ülkenin aşırı bir ivmeyle kalkınmasının zebereğini, çalışan kitlelerin yoğunlaştırılmış sömürüsünün oluşturduğunu görürüz. 1964'te askeri rejim kurulduğunda, elinde geniş doğal kaynaklar ve bol ucuz işgücü vardı. Makineler, iş araçları ve modern teknoloji de yabancı tekellerin elindeydi. Askeri rejim bu ikincisine ülke de istediği gibi çalışma olanağı vermek için elinden geleni yaptı.

Brezilya nüfusunun yüzde 60'ı, yani yaklaşık 66 milyonu, kapitalist pazar ilişkilerinin dışındadır. Artan üretime karşılık bu rakamda önemli bir değişiklik de olmamıştır. Bu durumda hükümet, halkın satın alma gücünü artırıcı önlemler almak yerine, Brezilya'ya dış pazarlar bulma yolunu seçmişlerdir. Brezilya mallarının dünya pazarlarında Batı ürünleriyle rekabetedebilmesinin tek yolu ucuz işgücü kullanıp, maliyeti düşük tutmaktır. İşte bir örnek: Brezilyalı bir işçi on yumurta alabilmek için Amerikalı bir işçiden beş kat uzun çalışmalıdır. Hele endüstri ürünleri sözkonusu olunca, bu süre iyice uzamaktadır.

Brezilya askeri rejimi, ücretleri düşük tutmak için özel bir politika izlemiştir. Dondurulan ücretlerin yanısıra artan enflasyon, gerçek ücretleri iyice düşürmüş ve yaşama düzeyi sürekli olarak alçalmıştır. Batı basınının "Brezilya mucizesinin kaşe-taşı" olarak kabul ettiği para sistemi, fiyat artışlarının otomatik olarak mülk sahiplerini zenginleştirmesine ve mülksüzler de iyice yoksullaştırmasına yol açmaktadır. Brezilya modeli" kalkınmanın, "Brezilya mucize"sinin işleyebilmesinin ön şartı halk kitlelerini korkunç yoksulluğa, beslenme yetersizliği, kıtlıklar ve hastalıklara kıvranmasıdır.

Bunların yanı sıra hükümet, emeğin verimliliğini artırmaktan da geri kalmamıştır. Buna rağmen bir işçi günlük gereksinmelerini karşılayabilmek için 1965'teki ücretlerinin ikikatı çalışmak zorundadır. Sömürünün bu derece yoğunlaşması, ülkedeki çeliş

Büyükelçi Ghannallah evinden çıkarken bilinmeyen kişilerce vurulmuştu

Polisario, Moritanya Büyükelçisinin öldürülmesiyle ilgisi bulunmadığını açıkladı

PARİS-(DİŞ HABERLER SERVİSİ)

Bir suikast sonucu ölen Moritanya'nın Paris Büyükelçisini Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşan Polisario Örgütünün vurduğu şeklinde gelen haberler yalanlanmıştır.

Bilindiği gibi Büyükelçi Ahmed Ould Channallah, evinden çıkarken bilinmeyen kişiler tarafından vurulmuştu. Olaydan sonra Polisario'nun bir açıklama yaparak, elçiyi vurduğunu açıkladığı da iddia edilmişti. Fransa Devlet Başkanı d'Estaing, Paris'de bulanan BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim olayı kınayan konuşmalar yapmışlardır.

Bu arada Moritanya hükümeti bilinçli olarak Cezayir'i ve ülkesinin bağımsızlığı için savaşan Polisario Örgütünü suçlamış, olaydan sorumlu tutmuştur.

Bilindiği gibi, bir İspan yol sömürgesi olan Batı Sahra geçen yıl Fas ve Moritanya arasında paylaştırılmış ve Sahra halkı topraklarından sürülmeye çalışılmıştı.

Brezilya' da Ölüm Mangası' nın iki yeni cinayeti ortaya çıktı

RİO DE JANEİRO-(A.A.)

Rio de Janeiro'nun bir banliyösünde, kurşunlarla delik deşik edilmiş iki ceset bulunduğu bildirilmiştir. Cinayetlerin "ölüm mangası"adındaki gizli faşist örgütün yeni bir marifeti olduğu anlaşılmaktadır.

"Ölüm mangası"denilen örgütün, polise mensup kişilerden oluştuğu ve ilericileri yıldırmak için askeri diktatörlük tarafından kurulduğu bilinmektedir. Nitekim son yıllarda "manga"nın işlediği cinayetlerin sorumlusu olarak bir kaç eski polis hüküm giymiştir.

63 yaşına bile gelse faşistlere kurtuluş yok

Eski bir SS ajanı Hamburg' da yargılanıyor

HAMBURG-(A.A.)

1941-1942 yıllarında Riga'da, çoğunluğu, Letonyalı Yahudiler olmak üzere yaklaşık 35 bin kişinin öldürülmesine katılmakla suçlanan eski SS kumandanlarından Victor Arajs'ın yargılanmasına Hamburg Ağır Ceza Mahkemesinde başlanmıştır.

Sağlığın, söz konusu dönemde Yahudiler, akıl hastaları ve siyasi tutukluları ortadan kaldırmakla görevli Letonya Yardımcı Polisi Şefi olduğu ve ayrıca Riga yakınlarına sürgün edilmiş batılı Yahudilerin öldürülmesinde de payı bulunduğu bildirilmektedir. 63 yaşında olan Victor Arajs, 10 Temmuz 1975 günü takma bir adla yaşadığı Frankfurt'ta tutuklanmıştı.

Amerikan Ulusal Komitesi basın toplantısı yaptı

"10 Wilmingtonlunun özgürlüğü için savaşacağız"

FRANKFURT-MAIN-(PPA İSTA)

Amerikan hükümeti ve makamları tarafından haklarında soruşturma yürütülen "Wilmington 10"lusu davasının insan haklarını zedeleyici nitelik taşıdığı, ırkçılığa ve siyasal baskıya karşı savaşan Ulusal Komite temsilcileri Charlene Mitchell ve Michael Meierson tarafından, birkez daha tekrarlanmıştır. Federal Almanya'da, Dünya Barış Konseyi üyelerinin de katıldığı bir basın toplantısında konuşan Charlene Mitchell", dış politikasında, insan haklarının savunucusu olduğunu yayan bir hükümet, kendi ülkesi içerisinde izlediği politikasında da, bu konuya değer vererek, ne kadar dürüst olduğunu kanıtlayabilir" cümlesini vurgulamıştır. Siyahlara daha iyi okul ve eğitim koşulları nın yaratılması için savaşan 10 siyahın bir Ku-Klux-Klan kampanyasının kurbanı olduğunu da belirten Charlene Mitchell, "Angela Davis' in özgürlüğüne kavuşması için savaştığımız gibi, 10 Wilmington'lunun özgürlüklerine kavuşmaları için savaşacağız" demiştir.

Paris' de yayınlanan "Afrique-Asie" dergisi olayı aydınlatacak

Angola'daki darbe girişiminde dış müdahale olduğu saptandı

- Halkın MPLA'ya duyduğu sevginin körletilmesine çalışılmış

PARIS-(DIŞ HABERLER SERVİSİ) Paris'te yayınlanan "Afrique Asie" dergisinin yaptığı bir açıklamada, Angola'daki darbe girişimini bazı yabancı devletlerin desteklediği bildirilmiştir. Dergi, bu ülkelerin adlarını gelecek sayılarında yayınlayacaktır.

Dergi muhabiri Simon Malley, çağdaş tarihin en canı yane darbe girişimi olarak nitelediği 27 Mayıs girişiminin gerçek yüzünün ilk kez açığa vurulacağını söylemektedir. Malley'in açıkladığına göre, darbenin örgütlenmesinde, finansmanında ve yürütülmesinde bazı büyük ve "orta büyüklükte" ülkelerin ve onların ajanlarının rol aldığı kuşkusuzdur.

Darbe girişimi, iktidardaki Angola Halk Kurtuluş Hareketi Merkez Komitesinin üyeleri, eski İçişleri Bakanı Nito Alves ile Halk Ordusu Komutanı Jose Van Cunem önderliğinde gerçekleştirilmişti. Dergide açıklandığına göre Partî Merkez Komitesince hizipçilikle suçlanan Alves ve Van Cunem, daha sonra Kurtuluş Hareketi dışında ikinci bir örgüt, bir tür parti aleyhtarı birliği oluşturmuşlardır. Darbecilerin orduya, polise, güvenlik servisine ve öbür örgütlere sızmalarını gerektiren girişimin, yabancı ülkelerden sağlanan çok büyük paralarla gerçekleştirildiği bildirilmektedir.

Dergide açıklandığına göre, ülkedeki tarım kooperatiflerî halk arasında hoşnutsuzluk yaratmak üzere halka yiyecek dağılımını kesmiş ve Alves'in emriyle, bu yiyecekleri darbeden sonra kullanılmak üzere saklamaya başlamışlardı. Alves'in ayrıca orduda ırkçılığı körüklemeye çalıştığı, Portekiz toplumunda panik yaratmak için bazı Portekiz asıllıları öldürttüğü de bildirilmiştir. Darbeciler bundan başka, Halk Kurtuluş Hareketi'nin temsilcilerini de gözden düşürmeye çalışmış ve söylentiler çıkararak halk önderliğini yıpratmaya çabalamışlardır. Derginin gelecek sayısında, darbecilerin içyüzünün ve yabancı devletlerle ilişkilerinin açık lanacağı da söylenmektedir.

Güvenlik Konseyi Cibuti'nin BM üyeliğine alınmasını salık verdi

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER-(AA) Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, yeni kurulan Cibuti Cumhuriyetinin örgüt üyeliğine alınmasını salık vermiştir.

Konseyin bu tavsiyesi gelecek Eylül ayında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun onayına sunulacak ve kabul edildiği takdirde Cibuti uluslararası örgütün 148'inci üyesi olacaktır.

Amerikan'ın İLO'dan çıkışı henüz karara bağlanmadı

CENEVRE-(İSTA) Amerikalı Birleşmiş Milletler Büyükelçisi Young un verdiği ifadeye göre, Birleşik Devletlerin, Uluslararası Çalışma Örgütünden(İLO) çıkışı, henüz karara bağlanmamıştır.

Young, Cenevre'de gazetecilere verdiği ifadede, Amerikan kabinesinde İLO'da kalmayı arzulayan bir çok üye bulunduğunu belirtirken, bu konunun yalnız hükümetin kararı ile değil, işveren ve işçilerin kararları ile de sonuçlandırılması gerektiğine işaret etmiştir. Konu, Amerikan kabinesinin bir komisyonunda yeniden ele alınacaktır.

FKÖ ile İngiltere arasında görüşmeler başladı

LONDRA-(THA)- Jemish Ehromeele Gazetesi Filistin Kurtuluş Örgütünün(FKÖ) ileri gelen üyeleri ile İngiltere Hükümeti yetkililerinin Ortadoğu sorununa barışçı bir çözüm bulmak olasılığı konusunda resmi olmayan görüşmeler yaptıklarını bildirmiştir.

...i olanaktan
...çlar
...çıktı
...nleşiyor
...ar

...kileri iyice keskinleştirmiştir. Brezilya da 33 milyon sağlıklı insan, 20. yüzyıl standartlarının bütünüyle dışında yaşamaktadır. Bunlardan 20 milyonu bundan da beterdir. Ülke nüfusunun yüzde biri, ulusal gelirin yüzde 17'sine, yüzde 50'si de ulusal gelirin yüzde 13,7'sine sahip olursa başka türlüsü de beklenemez zaten.

POLİTİK DURUM VE YENİ GELİŞMELER

Rakamlar, Brezilya'da herhangi bir mucize olmadığını açıkça gösteriyor. Zengin kaynakları olan bir ülkenin yağmalanması, emekçilerin suyu sıkılırcasına sömürülmesi hiç te mucize değil. Ekonomik baskıların tek başına yürütülmesi mümkün olmadığından, askeri reji, ...min bir başka uygulaması da politik baskılar olmuş. Bütün örgütlenme, düşünce özgürlükleri kaldırılmış, bu arada burjuva partileri bile yasaklanmış. Bu ülkede gençlere, işçilere, yurtseverlere uygulanan tutuklamalar ve işkenceleri bilmeyen yok. Brezilya Komünist Partisi başta olmak üzere, bütün ilerici örgütlere akıl almaz saldırılar sürdürülüyor.

Fakat bu saldırılar, ilericilerin, demokratların, geniş işçi ve emekçi kitlelerinin gitgide artan tepkisini önleyemiyor. İşçiler ve emekçiler yer yer artan ölçüde direniyorlar. Üniversitelerde şimdiden kıpırdanmalar başlamış durumda. Komünistler, sosyalistler, bütün ilerici ler geniş bir anti-tekelci cephenin içinde toparlanıyorlar. Kısacası gelecek günler, "Brezilya mucizesi"nin Amerikancı generalleri için hiç de parlak günler vaat etmiyor.

bir konu beş görüş

Yeni Çıraklık Kalfalık ve Ustalık Kanunu

Yeni Çıraklık Yasası genç işçiler için katmerli bir sömürünün koşullarını sağlıyor

Millet Meclisince kabul edilen, ancak Cumhuriyet Senatosunda görüşülemediği ve görüşme süresi dolduğu için yasalaşan "Çıraklık Kalfalık ve Ustalık Kanunu" yıllardır beklenen bir boşluğu dolduracak mıdır?

Milyonlarca çocuğun, eğitim görme olanağından yoksun bulunduğu ülkemizde, bu çocukların büyük bir çoğunluğunun küçük yaşta iş gücü sömürüsü altında ezildikleri bilinen bir gerçek. Ayrıca, bu olgu bir yasaya da bağlanmamış durumda, yıllarca sürüncemede kaldı. Yasa uzunca bir süre Millet Meclisi ve komisyonlarda görüşme olanağı bulunamadığından bekledi... Ve nihayet çıktı.

Yasa, Çıraklık Kanunu 15 veya daha az işçi çalıştıran işyerlerinde uygulanacağından çırak alacak işyeri sahibinin konuyu 7 iş günü içinde Mahalli Çıraklık Eğitimi Komitesine götürmesi gerektiğinden, işe girecek çırakların bazı özel durumlarının bu komite ve ya Milli Eğitim Bakanlığınca yaş sınırının tespit edilebileceğinden ve çırağın işe başlamasından itibaren 15 gün içinde mukavele imzalanması gerektiği konuları dışında bir çok ayrıntıya da içeriyor.

Ancak, yasada bulunan maddeler içinde öyle ilginçleri var ki, şaşırmamak elde değil. Örneğin; işçi sınıfının kaldırılması için büyük bir savaşım verdiği İş Kanununun 17. maddesinin bir benzeri bu yasa maddeleri arasında maddenin başlığında "Aşağıdaki haller de çıraklık sözleşmesi taraflarca feshedilebilir" ibaresi bulunuyor ve bu fesih işleminin, işyeri sahibi tarafından hangi hallerde uygulanabileceğini belirten fıkranın (a) bendinde aynen şöyle deniliyor:

"Çırağın; işyeri sahibi, temsilcisi, usfası veya bunların aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak sözler sarf ettiğinin veya davranışlarında bulunduğunun yahut bunlar hakkında şeref ve haysiyet kırıcı ve asılsız ihbar ve isnatlarda bulunduğunun ilgili çıraklık komitesince tespit edilmesi."

Yine aynı maddenin aynı fıkrası içinde ve (d) bendinde yeralan ilginç bir işten çıkarma şekli var:

"İşyeri sahibine karşı vecibelerini yerine getirmemesi."

Bu tür "ilginç" işten çıkarma maddeleri sürüp gidiyor ve bunların birinde "çırakların yapacakları işler ve davranışlar iç yönetmelikle saptanır," deniliyor. Ancak, iç yönetmelik olmayan işyerlerinde işyeri veya ustanın insafına bırakılıyor çırağın işten atılması. Çırakların çalışma sürelerine ilişkin maddeler daha bir ilgi çekici. Yasanın 14. maddesinde çırakların saat 21.00'e kadar çalıştırılabilecekleri de hüküm altına alınmış.

İş Kanununu hatırlatan maddelerden biri de, çırakların tecrübe devresine ilişkin. İş Kanununda, işe alınan bir işçinin 3 ay kadar deneme süresi hükmüne karşılık, "Çıraklık, Kalfalık ve Ustalık Kanununda" bu hüküm 1 veya 2 ay olarak belirlenmiş.

Yasanın 12. maddesinde "çırak bir öğrencidir" deniliyor. Ancak öğrenci kabul edilen bu çocukların eğitimi için haftada 8 saatlik bir süre gerektiği saptanıyor. Bu saptanan 8 saatlik eğitimin 4 saati de çalışma saatlerinin dışında yapılmak üzere.

Yasada çıraklar üzerinde İşverenlerin tasarruf hakkını yani onları istedikleri gibi kullanabilme hakkını somutlayan bir madde var. Yasanın 32. maddesinde aynen şöyle deniliyor:

"Kanuna tabi işyerlerinde çalışan çıraklar, kalfa belgesi aldıktan sonra iki yıllık süre içinde çalıştığı işyeri sahibinin veya vekilinin muvafakatini almadan başka bir işyerine giremezler.

Bizce, bir soruna çözüm getirmesi ve büyük bir yasal boşluğu doldurması beklenen bir yasa tasarısı yetersizdir. Yetersizliği bir yana genç işçiler üstünde katmerli bir sömürünün şartlarını oluşturmaktadır.

MADEN-İŞ

Amaç esnafa ucuz işgücü bulmak

EKREM AYDIN

(Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilcisi)

Eski lonca kuruluşlarından kalma ve günümüzde çıraklık adı altında söz de eğitim verilen bu kurum, genç işçilerin istismarından başka birşey değildir. Gerçekten de, Borçlar Yasasının 318 ve sonraki maddeleri ile "Sınai Müessese lerde ve Maden Ocaklarında Mesleki Kurslar Açılmasına Dair" 17 Haziran 1938 tarihli 3457 sayılı yasa ile olmaktaydı. Getirilen yeni uygulama ise en önemlisi ve gerçekten de gerekli olan sanayii çıraklığını bir yana atarak, esnaf çıraklığı düzenlemesidir. Amaç açıktır, esnaflara ucuz, örgütlenemeyecek genç işgücü bulmak. Evet, yasa bu haliyle sadece esnaf çıraklığına önem vermiştir. 15'ten fazla işçi çalıştırılan yerlerde uygulanamaya caktır. 15'e kadar işçi çalıştıran esnaf tipi kuruluşlar ise, bu yasa ile yanlarında dilledikleri gibi çırak çalıştıracaklardır. Bundan açık, emekistismarı olamaz.

Yaş sınırının 12 veya daha altında olmasında, küçük ve ucuz işçileri çalıştırmanın, onları sömürmenin açık bir örneğidir. Gerçekten, eğer bir kurum, eğitim amacını güdüyorsa ni-

(Devam 7'de)

SSCB'DE

Sovyetler Birliğinde çıraklık diye bir konu yoktur

VADIM İVANOV

SSCB Ankara Büyükelçiliğinde sendikalar konusuyla ilgili görevli

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde 16 yaşından küçük yaşta olanların ücretle çalıştırılması yasaklanmıştır. Ücretler konusunda ise cinsiyet ve yaş gözetmeksizin ödeme yapılması şartı yasalarca konulmuştur. Çalışmaya başlayan her vatandaşa eşit haklar sağlanmıştır. Bütün işçiler yasalarla, sağlanan tüm sosyal haklardan yararlanmakta ve genel yasalarla belirlenmiş ücretleri almaktadırlar.

Eğer 16 yaşından küçük yaşta bulunan bir çocuk bir sanat öğrenmek ve çalışmak isterse, o yaştakiler için açılmış özel okullara giderler ve sanat öğrenirler. Bu okullarda sanat öğretilmekle kalmayıp, aynı zamanda bir harçlık da verilir. Ayrıca giyecek, yiyecek ve sağlık yardımında ücret alınmaksızın yapılır.

Ülkede herkesin yaşaması için çalışması lazımdır ve bu yasalarla belirlenmiştir.

Eğer bir işçi bir iş kazası veya bir hastalık sonucu işe gidemeyecek durumda olursa işçi sağlığına yeniden kavuşup işe geri gelinceye kadar işi açık tutulur.

Hiç bir işçi yönetici tarafından işten çıkartılamaz. Ücretler ödenirken cinsiyet, yaş ırk farkı gözetilmez.

Vatandaşlarının hayat standartları her 5 yıllık planla birlikte biraz daha yükselir.

Çalışma saatleri Sovyetler Birliği'nin kurulduğu ilk günden bu yana değişmemiştir ve 8 saat olarak belirlenmiştir. Haftalık çalışma süresi ise 41 saat olarak saptanmıştır.

Bunlardan da anlaşılacağı gibi Sovyet vatandaşları kanunlar karşısında eşit oldukları gibi ülkede çıraklık diye bir konu yoktur.

CHP

"10 yaşındaki çocukların çalışmasına bile cevaz veriliyor"

M.ŞÜKRÜ KOÇ

CHP eski milletvekili Çıraklık Yasası Komisyonunda CHP Temsilcisi

Yasanın ilk maddesinde, 507 sayılı kanuna tabi işyerlerinden ancak, 15 kişi çalıştıranların kapsama alınması hükmü vardır. Bu hükümle, pratikle ya sa çıkarılsa bile, hemen hemen bir kaç bin işyerini kapsayacak bir uygulama olanağı ortaya çıkacaktır. Oysa, ülkemizde gerek sanayi gerekse hizmetler kesiminde çalışan esnaf ve sanatkârların büyük çoğunluğu küçük işyerleridir ve yanlarında 15 kişiden çok az sayıda kimse çalıştıracak kapasitededir.

Yasa tasarısının bir başka maddesinde, esnafın çırak çalıştırması halinde buna bir ücret ödemesi öngörülmektedir. Bu normal ve halen uygulanan düzenin devamını sağlamaktadır. Ancak, ödenecek ücretin oranı ve miktarı belirlenmediği takdirde, muvazaa kapısı açılarak, tüm çalışanlara, asgari ücret altında ücret ödenmesi için "çıraklık statüsü" uydurmasıyla karşı karşıya kalınılabilir.

Çıraklık, bir anlamda, devletin yapmakla görevli olduğu bir meslek ve zenaat öğretiminin, esnaf ve zenaatkarlara devridir. Bu durumda, öğrencilik sıfatı ile üretime ve hizmete katkının bedeli gibi iki sorun karşı karşıya kalır. Genellikle, çıraklar biz zat emek vererek değer yaratan kişilerdir. Bunlara bir ücret ödenmesi gerekir. Ancak bu ücretin miktarının kesin olarak belirlenmesi gerekir Bunların sosyal güvenceleri ve sigorta primleri ayrıca önemli bir sorundur. Devlet, çıraklık dönemini bir eğitim saydığı takdirde, bunun karşılığını da, çırakların sosyal güvencelerini, SSK'dan ayrılan ve devletin de katıldığı özel bir fonla karşılaması zorunludur.

İşveren durumundaki esnaf ve sanatkardan, sigorta primi ödemesini yasayla istemek, çıraklık niteliğinin yitirilmesi ve "işçi istihdamı" gibi bir statü yaratır. Bu nedenle, işçi ile çıraklığın ayırt edilmesinde yarar vardır. Mevcut tasarıda bu açıklık yoktur.

Çıraklık için yasada 10 yaşına kadar küçük çocuklara da cevaz verilmektedir. Bu yanlış bir ölçüdür. İlkokul çağının dışına çıkarılarak, 12 ya-

(Devam 7'de)

ALMANYA'DA

Almanya'da çırakların eğitimi yasal güvence altındadır

DR. ULRİCH SAHM
HANS GERHARD

Federal Almanya Ankara Büyükelçisi

Batı Almanya'da çıraklık 1969 yılında çıkarılan Meslek Eğitimi Yasası ile düzenlenmiştir. Bu yasaya göre çıraklık yaşı 14, çıraklık süresi ise sanayi dallarına göre 2-5 yıl arasında değişmektedir. Çıraklara ödenen ücret ise çalıştığı işe göre değişmekte ve toplu sözleşme ile de ücretler belirlenmektedir. Çalışma süresi en çok 8 saattir. Hafta itibariyle 16 yaşından küçükler için 40 saati, 16 yaşın üzerindekiler için 44 saati geçmez.

Ayrıca Genç-İşçi Çalıştırma Yasasının tüm hükümleri çıraklara da uygulanmaktadır. Bu yasaya göre, akşam saat 8 ile sabah 6 arasında çırak çalıştırılmaz. Ancak bazı işletmelerde (fırınlar vardiyalı çalışılan işyerleri hariç) bu madde uygulanmaz. Çırakların dinlenme süreleri ise 18 yaşından küçükler için yılda en az 24 işgünü, yer altında çalışan çıraklar için ise yılda en az 28 iş günüdür.

1969 yılında çıkarılan Çıraklık ve Genç İşçiler Yasasının uygulamasını denetleyen Meslek Eğitim Komisyonu vardır. Bu komisyon 6'sı işçi kuruluşlarından, 6'sı işveren kuruluşlarından, 5'i eyalet temsilcilerinden, biri de Federal İş Grubundan (Türkiyedeki İş ve İşçi Bulma Kurumuna benzeyen bir kuruluş) olmak üzere toplam 18 kişiden oluşur.

Çıraklık süresi sonunda, genç işçiler bir sınava girerler. Başaranlara "kalifiye işçi" belgesi verilir. Üç sınav hakkını da kullanıp başarısız olanlar ise vasıfsız işçi olurlar. Ya da bir başka işkolunda yeniden mesleki eğitime başlarlar.

İM-DER

Gençlerin ve çocukların sömürüsü amaçlanamaz

AHMET EROL

(İş Müfettişleri Derneği Genel Başkanı)

"Çırak, Kalfa, ve Ustalık Yasası" ülkemizde insan gücü eğitimi ve istihdamı bakımından da büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle yasanın genç lerin ve çocukların sömürülmesi ve belli bir kesimin hizmetine verilmesi amacını taşımaktan kaçınması zorunludur.

Çırakların, bazı yasal güvenceler den yoksun oldukları herkesce kabul edilen bir gerçektir. Ancak yeni yasal düzenleme mevcut durumu daha daha iyileştirmeye yönelik olması gerekirken, tamamen aksi bir yol benimsenmiş, belirli bir kesimi desteklemek için yasal bir dayanak aranmaya çalışılmıştır.

Yasanın bunun dışında bir amaca yöneldiğini düşünmek bizce pek mümkün gözükmemektedir. Şöyle ki,

Yasanın 1. maddesinde, 507 sayılı yasaya tabi işyerleri ile 15 ve daha az işçi çalıştıran işyerleri uygulama alanı olarak saptanmıştır. Ancak, bu çerçeve çizilirken sanayie yönelik çıraklık ile esnaf çıraklığını (Bakkal, manav, kasap v. s.) birbirinden ayırmamıştır. Bunun yanında sanayide önemli bir yer işgal eden metal işkolunda 15'den fazla işçi çalıştırılanişyerlerinde bu yasanın uygulanmaması kapsam bakımından çarpık bir yapı ortaya koymaktadır.

Tasarının beşinci maddesi, çırak olabilme koşullarını saymış ve bu arada bazı sınırlar koymuştur. Bu sınırlardan biri, 12 yaş, diğeri de ilkokul düzeyinde eğitimden geçmiş olma koşuludur. Ancak maddenin ikinci bendi bu prensiplere bir istisna getirerek bazı sanat dalları için yaş ve eğitim düzeyi limitlerinin saptanmasını çıraklık kuruluna bırakmıştır. Kurul tasarıdaki bu yetkisine dayanarak 12 yaş limitinin üstünde olabileceği gibi bazı sanat dalları için altında da, sözgelimi 10 yaşı, tekstil sanayii için çıraklık yaşının alt limiti olarak saptanabilir, böylelikle Umumi Hıfzıssıhha Yasası ile getirilen 12 yaş limiti ortadan kaldırılıyor ve bunun takdiri de yasa koyucu ve yürütme organı dışında olan bir kurula bırakılıyor.

Yasanın 14. maddesinin son fıkra-

(Devam 7'de)

televizyon

18.40 BİRLİKTE OLALIM

Hülya Alp(Başatlı)nın sunduğu program okul öncesi çocuklarına yönelik. Biz sezon evvel TRT Televizyonunda yayınlanan program, küçük seyircilere çeşitli insan organlarının tanıtılmasını içeriyor.

19.05 DEVLET SENFONİ ORKESTRASI

19.30 İKİNCİ HAYAT

Dizi-film kahramanı Carpenter bu kez de oğluna bir noel hediyesi alabilmek için tezgahtarlığa başlar.

20.00 HABERLER VE HAVA DURUMU

20.40 SAKİNLER APARTMANI

Vasfi Uçkan'ın yazdığı ve Oskay Alptürk'in yapıp yönettiği Sakinler Apartmanı adlı dizinin Eşref Hurşit'e karşı adlı ikinci bölümü yayınlanacak. Eşref yavaş yavaş kahvenin gürültüsünden rahatsız olmaya başlar ve sık sık kahveye inerek kahveci Hurşit ile münakaşa eder. Hatta aralarında soğuk bir savaş bile başlar.

21.20 TELEVİZYONDA SİNEMA

İlk bölümü bir gece önce izlenmiş olan Victor Hugo'nun dünya klasiklerinde yer alan Sefiller adlı eserinden beyaz perdeye uygulanan filmin ikinci ve son bölümü izlenecek. Filmin yönetmenliğini Raymond Bernard yapıyor. Filmin başrollerini ise Harry Baur ve Charles Vanel paylaşıyorlar

22.50 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

SOLDAN SAĞA : I-Hükümet, (yabancı dilden)-Toprak reformu aldatmacalarının uygulandığı ilk ilimiz. 2-Japonya'da bir fuar şehri-Beyaz-TERSİ, "Sırça Köşk adlı yapıtıyla ünlü öykücümüzün soyadı. 3-Plastiğe benzer bir madde-Bir kumaş çeşidi. 4-Belirti (eski dilde)-Her zaman, hep. 5-Sebep-TERSİ, Kalayın simgesi. 6-Bir geçmiş zaman eki-Güvence(eski dilde). 7-İnce örgü-Hakan ön adlı bir film. sanatçısının soyadı. 8-Bir erkek adı-Meyve sebze satılan dükkan.

YUKARDAN AŞAĞI: I - Halkımızın başına bela kesilen kiralık katillerin halk arasındaki adı. 2-Soylu-Kötü değil. 3-Hükümet üyesi-İsim. 4-Kalma, yerleşik olma(eski dilde). 5-Sodyumun simgesi-Yazınsal. 6-Değinme, ilişki (eski dilde). 7-MC nin lideri parti- Mısır'a hayat veren nehir. 8-TERSİ, Hücreler katışmacı-İsim, şöhret. 9-ABD işgali altında bir kanal. 10-İşgal altındaki topraklarını kurtarma savaşı veren ulus. 11-Bilim adamı-Eski Mısır'da güneş tanrısı. 12-Yavru yetiştirecek hale gelmiş kadın.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:I-Arkadaş Emek. 2-Fiil-Laos-Re. 3 - İvme-Ehven. 4-Şal-PTT-Rica. 5-Yine-uÇ-Yem. 6-Tekel-ri-Ev. 7-İt-Binnaz-İş 8-İTİA-Arzu

YUKARDAN AŞAĞI: I-Afiş-Tiz. 2-Rivayet. 3-Kimlik. 4-alE-Nebi. 5-Pelit. 6-Alet-Ni. 7-Şah Turna. 8-Ov-Cia. 9-Eser-zA. 10-Niye. 11-Er-ceviz. 12-Kelam-Su.

Politika'nın Grevdeki maden işçileri ile dayanışma *kampanyası*

Genel toplam: 582.954,19 lira

Banka Makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte kampanyaya katılanların adlarını bir liste halinde *Politika* Gazetesine gönderiniz

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barboros Bulvarı-Şubesinde 920036-8 ve Türkiye-İş Bankasının Barboros Bulvarı Şubesinde TAS-G /110 numaralı hesaplara yatırınız

Her serbest çalışan bir günlük kazancını

Her işçi, her memur aylığının bir gündeliğini

Grevdeki maden işçilerine versin

KAMPANYAYA KATILANLAR

Dünkü toplam: 574,989,19 lira

Sarıyer Halkevi Yönetim Kurulu
Toplam 700 lira

Beykoz Halkevi Yönetim Kurulu
Toplam 300 lira

Güngören Halkevi Yönetim Kurulu
Toplam 250 lira

Küçükçekmece Halkevi Yönetim Kurulu
Toplam 250 lira

EMO işçileri
Toplam:450 lira

Eran Ticaret
Toplam:6015 lira

Bugünkü toplam: 7.965 lira

(DEVAM EDECEK)

"Sizin milyonlarınız varsa, biz de milyonlarız"

Almanya' da yaşayan yabancı işçiler DİSK' le dayanışma komitesi kurdu

Federal Almanya'nın Köln şehrinde çalışan ve Yunan, İtalyan, Alman gibi çeşitli uluslardan işçiler. DİSK'e bağlı Maden -İş Sendikası'nın grevini desteklemek amacıyla aralarında bir komite oluşturmuşlardır.

Komite kuruluş amacını, Maden-İş' li işçileri sadece gönülden değil, aynı zamanda ekonomik olarak da desteklemek olarak belirtmişti. "Sınıf kardeşlerimizin parabalarına karşı sürdürdükleri haklı mücadele sonuna dek desteklenecektir. İşçi sınıfı ne tarihte, ne bugün ve ne de gelecekte yalnız kalmamıştır, kalmayacaktır" diyen Uluslararası DİSK'le Dayanışma Komitesi, birkaç gün içinde 1500 marka aşkın para toplandığını, bunun da en kısa zamanda FİDEF'in DİSK için açtığı özel hesap numarasına yatırılacağını kaydetmişlerdir.

Bu yoldaki çalışmalarına ara vermeden devam edeceklerini söyleyen "Komite olarak parabalarının ve onların düzenine bir çif söz : Sizin milyonlarınız varsa, bizler de milyonlarız " diyen komitenin konu ile ilgili olarak yaptığı açıklama özetle şöyledir :

"DGM'lere karşı direnen, yasak olmasına karşın 1 Mayıs'ları kutlayan DİSK 'in gücünden korkan burjuvazi, onu yok etmek için 1 Mayıs saldırısını düzenlemiş ancak umduğunun tersine DİSK'in daha da güçlendiğini görünce yeni bir saldırıya geçmiştir.

MESS, DİSK'in en güçlü Sendikası Maden - İş'le yaptığı toplu iş sözleşmelerini çıkmaza sürüklemiş böylece Maden- İş ' i ve DİSK'i maddi yönden yıkmak istemiştir.

Fakat bu saldırılara Maden-İş 30 Mayıs'ta 40 bin işçiyle greve giderek cevap vermiştir. Günlük masrafı oldukça büyük olan grevde işçilerin kadınları çeyizlerini satarak eşlerine destek oluyorlar. Sınıf kardeşleri, diğer işçiler yardım komiteleri oluşturup, Maden-İş'e, DİSK'e sahip çıkıyorlar.

Biz Köln'de yaşayan değişik uluslardan çalışan insanlar DİSK'i desteklemek için bu komiteyi kurduk."

FİLİSTİN HALK KURTULUŞ ÖRGÜTÜ'NÜN GELİŞİMİ VE SAVAŞIMI

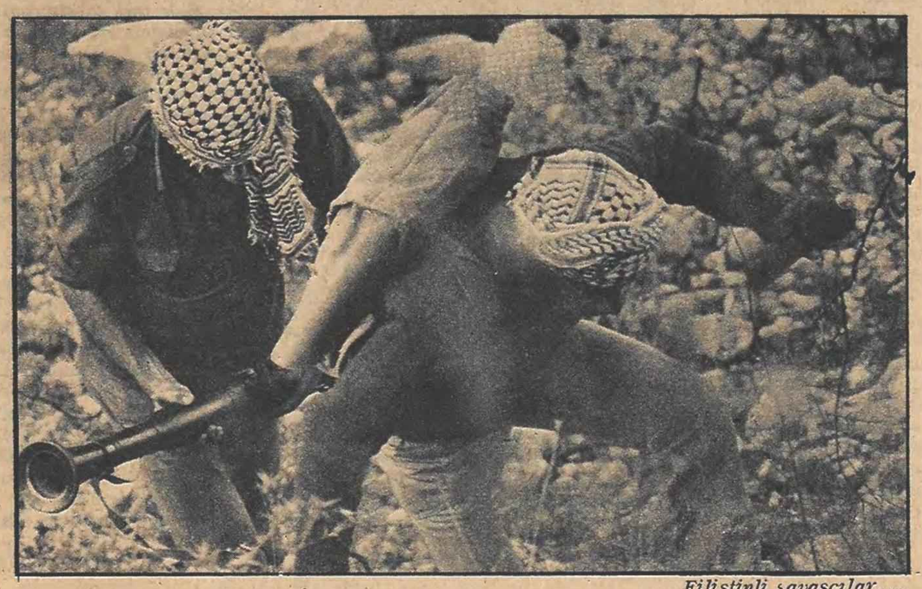
Ürdün' deki Eylül katliamından sonra savaşımın askeri olmayan diğer biçimlerinin öneminin bilincine varıldı. Bu sayede Filistin sorunu uluslararası alana da açılma olanağı buldu.

1967 yenilgisinden, silahlı bir Filistin kitle hareketi doğdu

Filistin Lideri Arafat Moskova'ya yaptığı ziyaret sırasında...

● *"FKÖ" adı artık kimseleri yadırgatmıyor. Dünya, Orta Doğu'da bağımsızlık savaşı veren Filistin halkını ve onların savaşımını yakından tanıyor. Bağımsızlık için emperyalist güçlere ve onların maşalarına karşı savaşan Filistin halkının örgütü FKÖ'yü daha yakından tanıtıyoruz.*

Filistinli savaşçılar...

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün 1964 yılında kuruluşu, birinci Arap Zirve Konferansı kararı ve iki önemli faktörün etkisiyle gerçekleştirildi :

Birincisi, Filistin halkının benliğini koruma ya kendisini ana vatanının sınırları dışına yerleşmeye zorlayan tüm siyonist, emperyalist projelere karşı direnişini sürdürmeye kararlılığı.

İkincisi, bazı Arap rejimlerinin, bu halkın desteklenmesi sorumluluğunu yavaş yavaş terketmeleri ve Filistinlileri dayalarında yalnız bırakmaları.

1967 yılında emperyalizmin desteğinde, İsrail ayaklanması sırasında, Filistin halk kitlelerinin eylemleri, bu savaşın mantığına ve amacına tamamen ters düşmekteydi. Çünki, bu savaşın amacı, Filistin halkının ulusal haklarını kesin olarak ortadan kaldırmaktı. Filistin halkı, Arap ordularının kabullenmiş oldukları yenilginin kabulüne de karşıydılar. İsrail işgaline karşı savaşmaya kararlı olduğunu bildiren ve savaş yıkıntıları arasından doğrulan Filistin halkıydı. Silahlı Filistin direnme hareketi, kısa zamanda geniş bir kitle hareketi durumuna geldi.

Filistin kitle hareketi doğuyor

Filistin halkının, devrimci bir tutum ile, savaş yenilgisini kabullenmeyişi kısa bir süre içinde, tüm Arap devletlerini etkiledi ve onların ortak tavrı oldu.

Hareketin merkezinin ve temel dayanağının Ürdün'de bulunuşu bir tesadüf değildi. Bunun iki nedeni vardı : Birincisi, işgal olunmamış toprakların dışında Ürdün'de geniş bir Filistinli kitlesi bulunuyordu. İkincisi, İsrail işgaline karşı verilen savaşım konusunda, Ürdün yöneticilerine, büyük bir Filistin toprağına hükmetmelerine rağmen, çok az güveniliyordu. Elbette ki, devrimci nitelikte ve genişlikte bir Filistin direnişinin ortaya çıkışı, emperyalist İsrail çevrelerinde ve Arap camiasında büyük bir memnuniyetsizlik yarattı. Bunun sonucunda, 1970 Eylülünde, Ürdün'de Filistin hareketine karşı girişilen katliam gerçekleştirildi. Bu katliamda Filistin hareketi içerisinde bulunan bazı "aşırı" çevreler, gerekçe olarak kullanıldı.

Eylül katliamının öğrettikleri

Yine bu katliam, temel dayanağını Ürdün'den Libya'ya kaydırmış olan Filistin Hareketinin daha sonraki ulusal savaşımını olumlu yönde etkiledi. Katliamdan alınan dersler şunlardı:

Savaşımın askeri olmayan diğer biçimlerinin öneminin bilincine varıldı. Bu sayede, Filistin sorunu, uluslararası alana da açılma olanağı buldu. Filistinli komünistlerin ve partileri olan Ürdün Komünist Partisi'nin de, Filistin hareketine katılmaları ile, işbirliği konusunda yeni bir çevre doğdu.

Libya Komünist Partisi'nin en aktif elemanı olduğu, Libya Ulusal Hareketi ile dayanışmanın taşıdığı önem anlaşıldı. Eylül katliamını kolaylaştırıcı nitelik taşımış olan, bu dayanışmanın küçümsenmesinin çok kötü sonuçlar doğuracağı anlaşılmış oldu.

İlerici adım atılması kaçınılmaz oldu

1973 yılındaki Kurtuluş Savaşı, İsrail' in bölgedeki askeri üstünlüğünü ilk kez sarstığı gibi, Filistin halkının yasal, milli haklarının çözülebilmesi için gerçek bir olanak yaratabilmişti. Bu faktörden hareket edilerek, ve Filistin sorununun Arap camiası ve uluslararası alanda elde edebilmiş olduğu ilgiyi de dikkate alarak, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün hedefi kesin olan bir ilerici adım atması kaçınılmaz oldu.

Filistin Ulusay Konseyi kararları

1974 yılında, Filistin Ulusal Konseyinin hazırlamış olduğu 10 maddelik programda, o zamanki aşamayla ilgili programında alınmış kararlarda, bu gerekliliğe de önem verilmişti. Bu programın ikinci maddesinde şöyle deniyordu : "Filistin Kurtuluş Örgütü, elinde olan bütün araçlarla, özellikle silahlı savaşımla, Filistin topraklarının kurtuluşu ve bu topraklarda bağımsız bir ulusal halk gücünün kuruluşu için savaşmaktadır.

"Uygulama açısından, bu madde, Filistin Ulusal Birdirgesinde yer alan "Ya hep, ya hiç" sloganından bir ayrılmayı ifade ediyordu.

Bu cesurca adım ve tavır düzeltmesi bugüne kadar süregelen Filistin Ulusal Hareketi içerisindeki tartışmalar sayesinde sağlanabilmişti.

(Devam edecek)

GÖRÜNEN KÖY KILAVUZ İSTEMEZ

(Baştarafı I'de)

MC demek, Türkiye'de ilkellik, cinayet, sal dırı, yolsüzluk ve tehlike demektir. MC, Adalet Partisinin de, Milli Selamet Partisinin de, hatta Milli Hareket Partisinin de "ötesinde" bir olgudur. Bu üç partinin tek tek alındıklarında içermeyebilecekleri bir yığın olumsuzluk, MC bileşiminde mevcuttur.MC nin iki yıllık uygulaması, kuraldışı bir uygulamadır. Kanunların çiğnenmesidir, bakanlıkların hem yol – suzluk hem de partizanlık açısından parsellenmesidir. Türkiye'nin Anayasa'nın ve çağın gerisine sürüklenmesidir, kaba kuvvet gösterileriyle ve cinayetlerle kitlelerin yıldırılması girişimidir; yargı organları kararlarının Anayasa ihlali niteliğindeki bir çiğnenmesidir, kitlelerin kin ve nefret şartlanmasından geçirilmesidir.

İkinci MC yönetimi, bir kez gerçekleşirse, bütün bu özelliklerinde daha da ileri gidecektir. Görünen köy kılavuz istemez; örnek meydandadır.

Bu durumda, MC'nin kuruluşuna biçimsel yönden karşı çıkmak anlamsızdır; Anayasa'nın çerçevesinde gerçekleşen bir oluşum değildir, eleştirilmekte olan. Yasal olarak kurulsa bile, davranışları yasanın dışına taşan bir anlayışa karşı mücadele şimdiden ve haklı olarak başlatılmaktadır. Çünkü Türkiye'de, halk kitleleri Anayasa'nın da, Cumhuriyetin de, temel değerlerin de sahibidir. Halkın alınterinden oluşan vergilerin akraba saltanatı için seferber edilmesine, insanların dövülüp öldürülmesine karşı, ülkenin çağın dışına sürüklenmesine, gençlerin eğitimsiz bırakılmasına karşı, kin ve nefret ideolojisine, ırk ve mezhep ayırımına karşı kitleler elbette mücadele edecektir. Demokratik hakların kullanımını sınırlamak hayallerine, Anayasayı etkisiz bir kağıt parçasına dönüştürmek çabalarına karşı Türkiye elbette direnecektir. Hem de, geçmiştekinden çok daha güçlü, çok daha kararlı, bilinçli olarak mücadele edecektir.

Bir avuç maceraperestin, dikta heveslisinin demokrasi düşmanının, yolsuzluk düşkününün Anayasa'yı çiğneyen davranışlarına, bu ülke terkedilmeyecektir.

Anayasa çerçevesinde, demokratik yollardan bu anlayışa karşı direnilecek, mücadele verilecek ve sonuçta kazanılacaktır.

Bundan, kimsenin kuşkusu olmasın....

İsmail Cem

DEMIREL ECEVIT'IN CHP-AP KOALISYONUNU REDDETTI

(Baştarafı I'de)

MSP ve MHP koalisyonunun hükümet bunalımını ortadan kaldırabileceğini ancak, Türkiye'nin iç ve dış sorunlarını büyük ölçüde arttıracağını anlattım. Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durum bizim muhalefette iken umduğumuzdan daha da kötüdür. Bu nedenle kendilerine CHP-AP koalisyonunu önerdim. Bunu önerirken de iki büyük parti arasındaki koalisyonun 3 biçimde oluşabileceğini söyledim. Bunlardan birisinde en çok üyeye sahip partinin genel başkanının başbakan olabileceği bir hükümettir ki, demokrasi kurallarına en uygun olanı da budur. İkinci hükümet şekli ise Millet Meclisinde daha az sayıya sahip olan partinin genel başkanının başbakan olacağı hükümet şeklidir. Üçüncü şekil ise iki tarafın da benim seyebileceği bir bağımsızın başbakan olacağı koalisyondur. Sayın Demirel'e bizim için birinci ve üçüncü hükümet şekillerinin geçerli olduğunu bildirdim.

CHP'nin tek başına kurduğu hükümet güvenoyu alamayınca kamuoyunun büyük kesimi CHP-AP koalisyonunu istiyordu. Biz, AP ile koalisyon kuramayacağımızı daha önce ifade ederken demokrasi anlayışlarımız arasındaki farkı ileri sürüyorduk. Şimdi demokrasi anlayışımız arasındaki farklılığı koalisyon protokolu ile giderebileceğimizi ifade ettik.

Bizim önesürdüğümüz hükümet çözümü kendi açımızdan fedakarlığı içermektedir. Ama, bizim için hükümete kimin başkanlık edeceği önemli değildir. Gerek CHP, gerekse üyeleri yurt sorunları karşısında gerekli fedakarlıkları göze almıştır. Ancak sayın Demirel gerek benim başkanlığımda, gerekse bir bağımsızın başkanlığında kurulacak bir AP-CHP koalisyonunun yetkili kurullarına gerek duymadan reddetti."

DEMİREL'İN SÖZLERİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel de Ecevit' le görüştükten sonra yaptığı açıklamada, Ecevit'in daha muhalefet diyaloğunun bundan böyle devam etmesi için gittiğini, ancak, Ecevit'in kendisine CHP-AP koalisyonu önerdiğini bunu da reddettiğini söylemiştir.

Demirel, Ecevit'e 3 partinin prensipte anlaştıklarını ve koalisyon çalışmalarını yürüttüklerini, böylelikle hükümet bunalımının kısa bir süre içinde ortadan kalkacağını söylediğini belirtmiş, "Bir teklifle gitmedim, bir talebim de olamazdı" demiştir.

DEMİREL ATAKLI GÖRÜŞMESİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün saat 16.00'da Milli Birlik Grubu Başkanvekili Mucip Ataklı'yı ziyaret ederek hükümet kuruluşu konusunda bilgi vermiştir. Demirel görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, hükümet programının ilk sırasında mal ve can güvenliği konusunun yeralacağını söylemiş, "anarşi ile mücadele devletin meşru kuvvetleriyle meşru zeminde yapılacaktır" demiştir. Ataklı ise MC döneminde uygulanan politikanın yeniden tekrarı halinde demokrasinin sonu meçhul bir akibete sürükleneceğini Demirel'e anlattığını açıklamış "Böyle bir politika izledikleri takdirde bu hükümetle mücadele edeceğiz" şeklinde konuşmuştur.

DEMİREL KONTENJAN GRUBUNU ZİYARET ETTİ

Demirel, daha sonra 18.00'de Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Grubunu ziyaret ederek, Grup Başkanvekili Zeyyad Baykara ile bir süre görüşmüştür.

ECEVIT KORUTURK GÖRÜŞMESİ

Başbakan Bülent Ecevit, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in "DGM"ler olsaydı anarşi olmazdı "ve"AP, MSP, MHP 26,5 ay uyum içinde çalıştı" şeklindeki sözlerini, cevaplandırmış, "siyaset adamları yeni davranışlarına gerekçe bulabilmek için geçmişi tahrif edecek olurlarsa milleti aldatamazlar, kendilerini aldatırlar" demiştir. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile dün haftalık olağan görüşmesini yaptıktan sonra bir açıklama yapan Bülent Ecevit, hükümet olarak kısa sürede şiddet eylemlerinin kaynağına inemediklerini, Türkiye'nin olağanüstü bir dönem yaşadığını, buna rağmen bu konuda büyük mesafe alındığını söylemiştir. Yasa dışı eylemler kimden gelirse gelsin, olayların sorumlularının bulunması için çalışacaklarını bildiren Ecevit, şunları söylemiştir:

"Türkiye'de şiddet eylemleri yasaların eksikliğinden doğmuyor. Devlet gücü tarafsız kullanıldığı vakit, vatandaşları cephelere bölerek düşman hale getirilmesine meydan verilmediği vakit Türkiye'de barış kısa süre içinde sağlanır. Nitekim, 1974'te hükümette bulunduğumuz süre içinde ölümle sonuçlanan bir tek olay olmadı. Ama bu yıl daha güç koşullar altında devraldığımız ve hükümette tam yetki ile davranamadığımız için aynı kolaylıkla asayişi sağlayamıyoruz. Güvenoyu alsaydık ve olayların kaynağına gidecek vakti bulabilseydik, kısa sürede, herhangi bir yasa değişikliğine gitmeden asayişi sağlardık.

Siyaset adamları yeni davranışlarına gerekçe bulabilmek için geçmişi tahrif edecek olurlarsa, milleti aldatamazlar, kendi kendilerini aldatırlar.

TRT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KONUSU

CHP Genel Başkanı, Danıştay kararına uyularak İsmail Cem'in yeniden TRT Genel Müdürlüğüne getirilip getirilmeyeceği yolundaki bir soruyu cevaplarken, "aslında hukukun gereği, Sayın Cem'in TRT Genel Müdürlüğüne getirilmesidir. Bu dönemde yeni tartışmalar açmamak, yeni sorunlara neden olmamak için hukukun gereğini bile ancak bir ölçüde, TRT'yi belki kurtarmaya yetecek ölçüde yerine getirdik" demiştir.

Ege'deki tatbikat nedeniyle, Yunanistan'dan resmi bir tepki gelmediğini de açıklayan Başbakan Bülent Ecevit bir soru üzerine, buğday fiyatlarının saptanmamasının tüccarın lehine, üreticinin aleyhine olduğunu söylemiş, "Eğer yeni hükümetin kurulu sunun geciketeceği izlenimini edinirsek, taban fiyatları derhal saptayacağız" demiştir.

CUMHURIYET

(Baştarafı I'de)

tabii afetlerden zarar gören çiftçilere yapılacak yardımlar hakkındaki kanun tasarısı olduğu gibi kesinleşmiş bulunmaktadır. Bundan sonra Senatoda görüşülemediği takdirde Meclislerden geldiği gibi kesinleşecek yasa tasarıları ve kesinleşme tarihleri şöyledir:

1-Haşhaş ekimiyle ilgili bazı suç ve cezaların affı hakkında yasa tasarısı (8 Ağustos'ta kesinleşecek)

2-Türk Silahlı Kuvvetleri özel beslenme kanun tasarısı (8 Ağustos'ta kesinleşecek)

3-Genel nüfus yazımı kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin yasa tasarısı (15 Ağustos'ta kesinleşecek)

4-Öldürülen Büyükelçilerimiz Daniş Tunalıgil ve İsmail Erez'in eş ve çocukları ile büyükelçilik şoförü Talip Yener'in ana babasına vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısı

5-Oktar Cirit'in eşi ve çocuğuna vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına ilişkin kanun tasarısı (11 Ağustos'ta kesinleşecek)

6-Denizaltı gemileriyle avcı botlarında bulunanlara verilecek hazır gıda hakkında kanun tasarısında değişiklik yapılmasına ilişkin kanun tasarısı (8 Ağustos'ta kesinleşecek)

7-İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri kadro kanun tasarısı (8 Ağustos 'ta kesinleşecek)

8-1803 sayılı af-kanununun 15'inci maddesinde değişiklik yapılması konusundaki yasa teklifi (8 Ağustos'ta kesinleşecek)

9-Muhtarların ödenek ve sosyal güvenlik yasa tasarısı (29 Ağustos günü kesinleşecek)

10-Korunmaya muhtaç çocuklar hakkındaki kanunda değişiklik tasarısı (11 Ağustos'ta kesinleşecek)

11-Sosyal Sigortalar ve Emekli Sandığı kanunlarına bazı maddeler eklenmesine dair yasa teklifi (11 Ağustos'ta kesinleşecek)

12-Halktan toplanan silahlarla ilgili kanun tasarısı (8 Ağustos'ta kesinleşecek)

13-506 sayılı yasaya bazı fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı (11 Ağustos'ta kesinleşecek).

14-1610 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı (25 Ağustos'ta kesinleşecek).

ISVAN

(Baştarafı I'de)

oluştuğunu saptamak için bele diyece önceden bir inceleme yapıldığını bildirerek, "Ekmek fiyatına yüzde 34 zammı kabul etmemiz olanak dışıdır" demiştir.

İSVAN EKMEĞE YÜZDE

Fırınlardan 20 çuval ekmeğin işlenmesi için 18 işçi çalıştırdıklarını ileri sürerek, maliyette yüzde 34 bir artış olduğunu savunduklarını, fakat yapılan geceli gündüzlü yaygın incelemelerde 28 çuval için gerçekten 18 işçi çalıştırılmadığının saptandığını açıklayan İsvan özetle şöyle demiştir:

"Bu arada fırınlarda yetkili Tek Gıda-İş Sendikası ekmek fiyatını tespit için çalışmalarımızın sürdüğü bugünlerde pazar tatili ilan ederek ekmek darlığına yolaçtı. Hafta tatili hakkına saygı ile bağlıyız. Fakat bu tatilin bütün fırınlarda Pazar günü uygulanması halkın çıkarı açısından yanlış ve zararlı olmuştur. En dar gelirli vatandaşlarımızın temel besini olan ekmeğin fiyatında böyle büyük bir artışın tartışıldığı sırada halkın yararını üstün tutacağına güvendiğimiz sendika yöneticilerine, hafta içinde bir gün tatil yaparak, Pazar tatilinden vazgeçmeleri çağrısını yapıyorum."

Ekmek fiyatında gerekecek bir artışın 555 gramlık, bugünkü ekmek fiyatının yükseltilmesiyle değil, 2,5 liralık ekmeğin daha ufaltılmasıyla halkın yararına olacağını açıklayan İsvan bunun, nedenlerini de şöyle açıklamıştır:

"Ufak ekmekte israf daha az olacaktır, ufak ekmek daha pişkin olur ve ufak ekmekte gramaj noksanlıkları daha kolay anlaşılır.

Halkımızın bilmesini isterim ki her ailenin gereğinden fazla satın alacağı her ekmek önümüzdeki yılın ekmek fiyatını artırmada etken olacak ve halkın çıkarı için uğraşan belediyemizi güçsüz duruma sokacaktır."

Bir gazetecinin, İstanbul Belediyesinin Topkapı'da kurmakta olduğu ekmek fabrikasının durumunun ne olduğu yolundaki sorusuna ise İsvan şu cevabı vermiştir:

"Topkapı, Surdibi'nde uzun bir süredir çalışmalarını sürdürdüğümüz ekmek fabrikasının inşaatı bitmiştir. Şu aşamada fabrikanın makinelerinin montajı yapılmaktadır. Almanya'dan bu konu için 6 montör gelecektir. Diğer yandan yeni ilave makineleri sipariş ettik. Ekim ayında çalışmalarına başlayacak olan bu ekmek fabrikası günde 440 bin ambalajlanmış ekmek üretecektir. Bu sayı, İstanbul un ekmek ihtiyacının, 6'da 1'idir.

Bu fabrika çalışmaya başladıktan sonra, "üretken belediye" görüşümüzün bir simgesi olacaktır. Ve bu fabrikayla ekmek darlığını önleyebileceğimizi tahmin ediyorum."

Halkevleri Genel Kurulu bugün toplanıyor

ANKARA-(İSTA)

Halkevleri 8. Olağan Genel Kurulu bugün saat 10.00'da Makina Mühendisleri Odası konferans salonunda çalışmalarına başlayacaktır.

Pazar günü de devam edecek olan kongrede yeni yönetim organları seçileceği, ayrıca halkevlerinin yeni çalışma döneminde izleyeceği politikanın saptanacağı belirtilmiştir.

Bütün Türkiye'deki halkevlerini temsil eden 400'e yakın delegenin halkevlerinin çalışmaları konusunda eleştirilerde bulunacağı ve örgütün daha etkin olması, yönetimde en geniş tabanın temsili yönünde çaba göstereceği bildirilmiştir.

ÇOK SAYIDA

(Baştarafı I'de)

ğü öğrenilmiştir. Bu arada, MC döneminde Danıştay kararı alan 8 vali ile bir kaymakamdan ikisi ile ilgili kararı derhal uygulanmıştır. Diğerlerinin yalnızca kendi atamalarını durdurdukları, yerlerine atananlarla ilgili bir Danıştay kararı almadıkları bildirilmiştir. Bu nedenle Vali hakkındaki Danıştay kararının uygulanması Bakanlar Kurulu kararına kalmıştır.

Çalışma Bakanlığında ise, Çetin Ziyalan ile Visaletin Pekiner eski görevlerine getirilmişlerdir. MC dönemine kadar Ziyalan Müsteşar Pekiner de Müsteşar Yardımcısı olarak görev yapmaktaydı.

Çalışma Bakanlığında ayrıca, Danıştay kararlarının bir kısmının hemen uygulamaya konulduğu, bazılarının uygulanması için ise yönetimcilerden görüş istendiği belirtilmektedir.

İmar ve İskan Bakanlığında da yüksek kademedeki 4 görevli ile bazı alt kademedeki görevlilerle ilgili Danıştay kararları hemen uygulanmıştır. Danıştay kararına da yanılarak, Mirac Aktuğ Emlak Kredi Bankası Genel Müdürlüğüne, Suat Kumbasar Afet İşleri Genel Müdürlüğüne, Özcan Tokyürek Afet İşleri Genel Müdür Yardımcılığına, Ali Mükrem Erkin de Müsteşar Yardımcılığına getirilmişlerdir.

ŞİKAYETLER

Öteyandan, bazı bakanlıklarda Danıştay kararlarının uygulanması ile ilgili olarak, AP'li yöneticilerden görüş istendiği bildirilmiştir. Görüş istenen kişilerin, AP'li, MHP'li oldukları, bunların yerecekleri raporların olumlu olmayacağı belirtilmiştir.

Bu arada, görüşü istenen bazı yetkililerin de, zaman kazanmak için oyalama taktiğini güttükleri ifade edilmektedir.

Gazeteciler Cemiyeti Başarı Armağanı Yarışması sonuçları belli oldu

İSTANBUL-(ÖZEL)

Gazeteciler Cemiyeti tarafından düzenlenen 1977 Gazetecilik Başarı Armağanı Yarışması sonuçları belli olmuştur.

Prof. Dr. Feridun Ergin'in Başkanlığında Mustafa Yücel, Ziya Nebioğlu, Nazım Özbay, Samih Tiryakioğlu, Acar Şölen, Tahsin Öztin, Sami Karaören, Erdoğan Arıpınar, Ünal Sakman ve Necmettin Erkmen'den oluşan Seçici Kurulun 11 dalda yarışmaya katılan 69 eserle ilgili değerlendirmesine göre sonuçlar şöyle belirlenmiştir:

TÜRK-İŞ

(Baştarafı I'de)

lanma mecburiyetinde kalacaktır" denilmiştir.

Türk-İş bildirisinde, Tek sif'in makul ve yerine getirilebilir sorumlu taleplerleiş verenin karşısına çıktığı belirtilerek, kamu kesiminde hiç bir Genel Müdürlüğün Sümerbank'ta olduğu gibi işçilere karşı bir tutum ve davranış içine girmedikleri öne sürülmüştür.

25 SIYASI

(Baştarafı I'de)

ladet Özel, görevinden alınmıştır. Özel'in bir başka görev alanı da bildirilmektedir.

Cinayetten sonra, katil Sabri Bahadır'ın üzerinde otuz beş bin lira para bulunmuştu.

Bilindiği gibi 25 siyasi tutuklu, Adana Cezaevi Müdürünün görevden alınması amacıyla bir süre önce açlık grevine başlamışlardı.

SPOR-TOTO'NUN

(Baştarafı I'de)

Denetçilerin kararının uygulamaya konulup konulmadığı konusunda bir açıklama yapılmamış ancak karar Sayıştay kararlarının yayınlandığı kitapta yer almıştır.

SPOR-TOTO

Öteyandan Spor-Toto Genel Müdürlüğünün parasızlık nedeniyle işten ayrılan ya da emeklilik hakkını elde eden işçilerine tazminatlarını ödemediği bildirilmiştir. DİSK Teknik-İş Sendikası yetkilileri Spor-Toto yetkililerinin uzun süre toplusözleşme görüşmelerinde de parasızlıklarını önesürerek asgari şartlarla imzalanmak istenen toplusözleşmeye yanaşmadıklarını bildirmişlerdir.

Teknik-İş Sendikası Genel Başkanı Turan Ata, üyelerinin tazminatlarını alamamaları nedeniyle son zamanlarda teşkilatla aralarında sık sık tartışmaların ortaya çıktığını belirtmiştir.

KİTAPTA NE VAR?

Sayıştay kararlarının yayınlandığı kitabın 473. sayfasında AP-Spor-Toto ilişkisi ile ilgili olarak şunlar kaydedilmiştir:

"-Adalet Partisinin 10. kuruluş yılı nedeniyle yapılan baloda çıkartılan özel bayi Kırat Gazetesine verilen ilan bedeli Spor-Toto teşkilatı tarafından ödenmiştir.

648 sayılı siyasi partiler kanununun 71. maddesinde "...özel kanunuyla veya özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulmuş bankalar ve diğer kuruluşlar... siyasi partilere hiçbir surette taşınır veya taşınmaz mallar veya nakit veya haklar bağışlayamaz. Ve bu gibi mal ve hakların kullanılmasını bedelsiz olarak bırakamazlar..." denilmektedir.

MTTB

(Baştarafı I'de)

MTTB Genel Başkanı Celalettin Tayla, İSTA muhabirine yaptığı açıklamada, kişisel görüşlerini belirttiğini söylemiş ve "İster CHP, isterse ülkü koalisyon iktidar olsun, ülkenin sorunlarını çözemez" demiştir. Tayla özellikle, can güvenliği konusunda, MC'nin yeterli önlemler alamayacağını söylemiştir.

2. MC'Yİ

(Baştarafı I'de)

Komisyonun dünkü toplantısına başkanlık yapan Milli Selamet Partisi Genel Sekreteri Oğuzhan Asiltürk, toplantıdan önce, komisyona siyasi partilerden katılacak olan üye sayısında azaltma yapılacağını bildirmiştir.

Toplantı saat 18.30'da sona ermiştir. Toplantıdan sonra MSP Genel Sekreteri Oğuzhan Asiltürk, üç partinin yetkilileri adına yaptığı açıklamada, birçok konuda anlaşmaya varıldığını bildirmiş, hükümet protokolunun ana hatlarıyla ortaya çıkarıldığını ifade etmiştir.

Asiltürk, çalışmalar sırasında üç parti arasında anlaşmazlık yaratacak herhangi bir durumla karşılaşılmadığını belirterek, şunları söylemiştir:

"Çalışmalar hızlı cereyan etmiştir. Görüşülen konuları tespite etmek üzere seçilen üyeler, konuları metin haline getirmek üzere yarın bir araya geleceklerdir. Şu anda birçok mevzuda mutabakata varmış bulunuyoruz. Hükümet protokolu genel çizgileriyle meydana getirilmiştir. Bugün zaman bulunamaması nedeniyle eksik kalan konularda görüşmeler de yarın edecektir."

Asiltürk, görüşmelerde madde başlıklarının ele alınıp görüşülmesinin sorulması üzerine "Genel manada görüşme yapıldı. Hükümet protokolunun genel çerçevesi üzerinde mutabakata varılmıştır." şeklinde konuşmuştur.

TGS, AKAJANS

(Baştarafı I'de)

Gazeteciler Sendikası da aldığı grev kararını dün saat 11.00 de uygulamaya koymuştur.

Akdeniz Haber Ajansının İstanbul'daki merkezinde çalışanların tümünün üyesi oldukları Türkiye Gazeteciler Sendikası, Akdeniz Haber Ajansı işyeri için toplu iş sözleşmesi yetki çağrısında bulunmuştur. Akdeniz Haber Ajansı işvereni öncelikle işçileri sendikadan ayırmaya çalışmış, daha sonra da sendikadan ayrılmayan işçilerin iş akitlerini feshetmeye başlamıştır. Nitekim bu nedenle Bölge Çalışma Müdürlüğü, Türkiye Gazeteciler Sendikasının istemi ile yapılan tespit sonucunda İstanbul Savcılığına başvurarak işveren hakkında "Sendikal baskıda bulunmak" suçundan dava açılmasını istemiştir.

Bu arada, Türkiye Gazeteciler Sendikası yasal yolları sonuna kadar denemiş ve işverenin tutumu karşısında grev kararı almıştır.

10 YAŞINDAKI ÇOCUKLARIN

(Baştarafı 5'de)

şından sonra çıraklığın başlatılması hem eğitim yönünden bir zaruret, hem de küçük çocukların sömürüldüğü 18 ve 19. yüzyıl Avrupasında dile getirilen olayların önlenmesi bakımından yararlı bir tutum olur.

Tasarıda, çırakların meslek eğitimi için, mesai saatleri dışında çalıştırılması yanlış bir tutumun ifadesidir. Kimse, yasaların saptadığı süreden fazla çalıştırılamıyacağına göre, 12 yaşındaki bir çocuğun 8 saatlik bir işgünü sonunda, "seni eğiteceğim" diye birkaç saat daha çalıştırılması mümkün değildir. Bu açıkça, çocukları istismar için yasa çıkarılması anlamı taşır. Yani, yasa gereğince sömürüye kapı açılır.

Çıraklık kurulunun oluşturulmasında, sadece TÜRK-İŞ'in en büyük işçi örgütü olarak temsili için tasarıya bir madde eklenmiştir. Bu aslında artık geçerliliğini ve gücünü yitirmiş bir kuruluş olan TÜRK-İŞ'i hâlâ tek güçlü örgüt gibi gösterme çabasından kaynaklanan bir harekettir. Kanımızca bu kurula, "O işyerinin bulunduğu yerde örgütlenmiş en büyük işçi sendikasının temsilci göndermesi" ilkesinden hareketle üye gönderilmelidir. Böylece Türkiye çapında örgütlenmemiş olduğu halde, siyasal iktidarların keyfi tutumları nedeniyle yapay olarak güçlendirilmek istenen sarı sendikaların itibar kazandırılması önlenebilir.

AMAÇ ESNAFA UCUZ

(Baştarafı 5'de)

ye ücret ödeniyor? Amaç bu işçileri işe teşvik etmek ise, o zaman niye hem staj yaptırılıp hem de ücret ödenmiyor. Yaş sınırının 12 den 10'a indirilmesi bu insanları çarpık yetiştirmekten ve onları 18. yüzyıl koşulları altında ezmekten başka birşey değildir. Ülkemizde ilkokul zorunludur. 10 yaşı ise ilkokul yaşıdır. Kişinin hem ilkokulda okuması hem de tekstil işyerlerinde çalıştırılması olanaksızdır. Amaç bu çocuklukları yaşatmadan alıp pösasını çıkarmaktır. 18. yüzyılda Avrupa'da bu böyle olmuştur. Ülkemiz de olması gerekmez. Nitelikli işçiye ihtiyacı olanların, bu işçileri yurtdışına göndermeleri, orada çalıştırmaları nasıl açıklanır? Kendi vasıflı işçisine sahip çıkamayanların bu durumu acınasıdır.

Bizce tümü çocuk işçi olan çırakların bu yasa ile 8 saatin üzerinde bile çalıştırılmalarının öngörülmesi yasanın nasıl düşüncelerle hazırlandığının kanıtıdır.

Çıraklık Kuruluna sadece, en çok işçiyi temsil eden Türk-İş'in alınması ise yasanın bu maddelerinin işlemesinin veya kontrolünün nasıl çarpık biçimde yapılacağının bir kanıtıdır. Önümüzde örnek ise, asgari ücret komisyonu kararlarıdır.

GENÇLERIN VE ÇOCUKLARIN

(Baştarafı 5'de)

sıyla İş Kanununun 67. maddesiyle getirilen çocukların hangi işte olursa olsun 8 saatten fazla çalışmasını yasaklayan amir hükme aykırılık getirilmiş ve "21'e kadar çalıştırılabilir" denilerek çırağın 8 saatin üstünde çalıştırılmasına olanak verilmiştir.

Tasarının 25. maddesine göre ise günde sekiz saat çalışarak zaten bir işçi kadar yorulan ve yıpranan çırağın teorik eğitiminin de yarısının, mesai saatleri dışında bırakılması zaten fizik olarak güçsüz olan çocuğun takatını aşan bir olaydır bir de yukarıda ki madde uyarınca işyerinde fazla mesai yapılması halinde ve çırağın 8 saatten fazla çalıştırılması hallerinde bunlara ilaveten teorik derslerin de iş süresi dışında sayılması hakkaniyetle bağdaşmayan bir olaydır.

Yasa, belirli bir bakış açısıyla değerlendirildiğinde bir sistemden uzak olduğu hemen göze çarpar. Çıraklık hem bir iş gücü olarak değerlendirilmekte, hem de bir eğitim programı olduğu, çok cılız bir biçimde vurgulanmaya çalışılmaktadır. Sonuç olarak yasa bu şekliyle sermaye kesimine yani patronlara ucuz kalifiyeiş gücü sağlamak amacına yöneliktir.

ŞIIR KITAPLARI ELEŞTIRILIRKEN

(Baştarafı 8. Sayfada)

mekten öteye geçemez. Şiir kitapları yargılanırken öznel yargılar yerine, nesnel yargılar ölçüt tutulmalı bence. Dahası adım atma değil bu adımın atış biçimi ve alacağı boyut önemli. Bir şairin şiirinin ne dediğini vermek, göstermek güç bir şey kuşkusuz. Ama bu yeterli mi? Asıl en önemli olan o şairin şiirinin çözümlesinden sonra doğan olgunun somut dayanaklara oturtabilinmesidir. Daha doğrusu yapay yargılardan uzak, köklü değerlendirmeler gerekli. Şair arkadaşımız Ataol Behramoğlu'nun deyişiyle, "cımbızla şiir seçer" gibi, cımbızla şiirin organik bütünü yoklanmalı.

Tüm bunlar kim adına. Kuşkusuz yeni bir toplumun yeni insanları adına. İşte konunun odağı burda. Genel anlamda sanatın, özel anlamda eleştirinin amacı aynıdır. Ne ki, eldeki yöntem insanlığa göre-lik bir iz taşısın. Bakınız bu alanda belki biraz genel ama, Federenko ne diyor: "Yazarlarımız gerçekten çok sorumlu olmak zorunda. İnsanlara yol göstermek, onlara ne olduklarını ne olabileceklerini göstermek kolay değil. Eleştirme görevi var sonra. Zayıflıklarımızı eksikliklerimizi hatalarımızı anlatmak ve eleştirmek. Kişi olarak da toplum olarak da. Ama sanatın eleştirisi de her eleştiri gibi yapıcı, yaratıcı ilerletici olmalı..." (3)

Aslına bakarsak bir şiir kitabı eleştiriliyor mu, bir şiir kitabı tanıtılıyor mu? Bilelim ki, o kitaptaki şiirler eleştirenden ne olduklarını istiyordur. Sağlam diri ve gerçekçi bir bakış açısıyla bakmalarını ister şiir ve şairi.

1- Selim İleri, Cumhuriyet 2.7.1977
2- M. Uyguner, Türk Dili Mayıs 1977
3- Federenko, Politika, 29.6.1977

DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

SEYİR HİDROGRAFİ VE OŞİNOGRAFİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN BİLDİRİLMİŞTİR

DENİZCİLERE VE HAVACILARA 92 SAYILI BİLDİRİ

14 ve 15 Temmuz 1977 tarihlerinde 07.00'den 19.00'a kadar aşağıdaki noktaları birleştiren sahalar için de seyretme, demirleme, avlanma ve bu sahaların 3000 metreye kadar olan yüksekliği can ve mal emniyeti bakımından tehlikelidir.

BİRİNCİ SAHA: EGE DENİZİ - 069 SAHASI

(A) 39 derece 48 dakika kuzey
26 " 08 " doğu
(B) 39 " 48 " kuzey
25 " 43 " doğu
(C) 39 " 23 " kuzey
25 " 15 " doğu
(D) 39 " 15 " kuzey
25 " 38 " doğu
(E) 39 " 29 " kuzey
25 " 53 " doğu
(F) 39 " 29 " kuzey
26 " 08 " doğu

İKİNCİ SAHA: EGE DENİZİ - 070 SAHASI

(A) 39 derece 15 dakika kuzey
25 " 38 " doğu
(B) 39 " 23 " kuzey
25 " 15 " doğu
(C) 39 " 09 " kuzey
25 " 08 " doğu
(D) 38 " 56 " kuzey
25 " 25 " doğu
(E) 39 " 04 " kuzey
25 " 42 " doğu

DENİZCİLERE VE HAVACILARA DUYULUR.

(Basın: 20695 - 1311)

D-1210 TİPİ FORD MARKA 5 ADET ŞASİ KABİN KAMYONA DAMPER İMAL ETTİRİLECEKTİR

EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- Şartnamesine göre kapalı zarfla teklif alınmak suretiyle beş adet D-1210 tipi ford marka şasi tabin kamyona damper imal ettirilecektir.

2- Teklif zarfları engeç 18.7.1977 Pazartesi günü saat 14.00'e kadar Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Genel Muhaberat Şefliğine verilmiş olacaktır.

3- Zarflar aynı gün saat 15.00'de Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünde açılacaktır.

4- Şartnameler Zonguldak'ta E.K.İ. Ticaret Müdürlüğünden, Ankara'da Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından, İstanbul'da Beyoğlu İstiklal Caddesi Odakule İş Merkezi No: 284 / 288 Kat 12'de TKİ Satınalma Müdürlüğünden temin edilebilir.

5 - Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

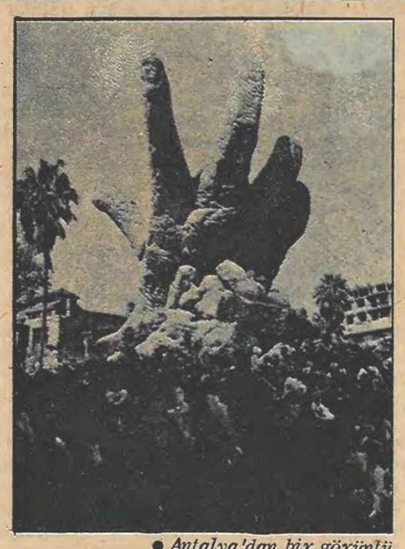
(Basın: 20824 - 1312)

Politika'da SANAT-EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

BİR FESTİVAL BİTERKEN DİĞERİ BAŞLIYOR...

14. Antalya Sanat Festivali sona eriyor

• *Antalya'dan bir görüntü*

■ ANTALYA HALKININ VE BELEDİYESİNİN OLANAKLARIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN FESTİVAL BÜYÜK ILGI GÖRDÜ

2 Temmuz'da Antalya'da başlayan 14. Antalya Uluslararası Sanat Festivali bugün düzenlenecek Ödül Şöleni ile sona ermekte - dir. Şölende Altın Portakal Ödülleri dağıtımı yapılacak, çeşitli hafif batı müziği sar- kıcıları şarkılar okuyacaklardır. Saat 21.30' da başlayacak olan Ödül Töreni'nden önce Türk Sinemasının sorunlarını içeren bir a- çık oturum yapılacaktır. Bu arada Antalya parkında halk konserleri düzenlenecektir.

Bir hafta süren ve çeşitli yabancı sa - natçıların da katıldığı Festival büyük ilgi gör müştür. İki yerel _ olmak üzere yedi sergi nin açıldığı Festival'de "Halk Konserleri", "Mahalleden Tiyatro", "Folklor şenlikleri", "Mahalle Konserleri", Film Gösterileri, sün net şölenleri, yabancı yarışma film gösteri- leri, "Hafif müzik şölenleri" ilgiyle izlen - miştir.

Geçen yıla göre organisyonu daha dü - zenli olarak nitelendirilen Festival'de prog- ramın yoğunluğu dikkati çekmiştir.

Son 3 yıl içinde uluslararası niteliğe bü rünen Antalya Festivali'nin Antalya halkı ve Belediyesinin olanaklarıyla gerçekleştirildi- ği belirtilirken, Festival'in çeşitli engelle- melere karşın başarıyla sürdürüldüğü bildi- rilmiştir.

6. Yarımca Kültür ve Sanat Şenliği bugün başlıyor

• *Şenliğe dâir davetiye*

■ DÜZENLENECEK OLAN GÖSTERİLER, DİNLETİLER VE ŞENLİKLER 16 TEMMUZA KADAR SÜRECEK

6. Yarımca Kültür ve Sanat Şenliği bugün Yarımca'da Ulu - sal Folklor Gösterileriyle baş- lıyor. 16 Temmuz Cumartesi gü nüne dek sürecek Şenlik'te çe - şitli gösteriler, dinletiler, şen- likler düzenlenecek.

Yarımca Belediyesinden ya pılan açıklamaya göre 11 Tem - muz Pazartesi günü tiyatro ge - cesi düzenlenecek. Bu gecede yı lın oyunu sunulacak. 12 Temmuz da Sovyet Kafkas Ekibinin folk- lor gösterileri, 13 Temmuzda Altın Portakal Film Yarışması- nı kazanan yapıtın gösterisi, 14 Temmuz Perşembe günü Romen- Yugoslav ekiplerinin gösterileri 15 Temmuz'da çeşitli yazar ve şairlerimizin katılacağı bir ede biyat gecesi yapılacak. Bu gece- de ayrıca Ruhi Su çeşitli türkü- ler söyleyecek. Kapanış günü o- lan 16 Temmuzda ise yerel şen- likler, bu arada geleneksel sün- net düğünü düzenlenecek.

Yarınki programda ise Türk yorumcularının dinleti ve gös - terileri yer alıyor. Saat 21.00' de başlayacak olan programda Engin Babahan'ın kontrbas resitalı, "Giselle" balesi, Ahmet Yürür'ün A. Kadir ve Nazım Hik met'in şiirlerinden yaptığı şar kılar, Ersin Onay'ın sunacağı pi yano resitalı, Gülsin Onay'ın pi yano resitali ve Prokofiev' in "Mevsimler" balesi sunulacak.

Gülsen Tuncer'le bir söyleşi

Geçtiğimiz günlerde, An- kara'da çalışmalarını başarıyla sergileyen Çağdaş Sahne Tiyat- rosunda bir hareket vardı. Ti - yatronun Yönetim Kurulu istifa ediyor ve başka Yönetim Kurulu yönetimi ele alıyordu. Bu arada istifa edenler fiilen de tiyatro - dan ayrıldılar. Konuyla ilgili olarak eski Yönetim Kurulu üye- si, oyuncu Gülsen Tuncer'in gö- rüşlerini aldık.

• İSTA-Çağdaş Sahne' den neden ayrıldınız?

TUNCER-1976-77 sezonun da Çağdaş Sahne'de anlaşma ya pıldı. "Çimento" adlı oyunun provaları yeni başlıyordu. Oyun da "Daşa" rolünü aldım. İlk gir diğim zaman, bir işçi tiyatrosu nun oluşturulması, demokratik örgütlerle işbirliği yapılması gi bi iyi niyetler vardı. Sonra ti - yatro içinde muhalefet belirdi.

• İSTA-Kime karşı?

TUNCER-Yönetime karşı. Çalışmalar aksamaya başladı.

• İSTA-Nasıl aksıyordu?

TUNCER-Kadronun çoğu a- matördü ve yarım gün çalışıyor du. Bunlar tiyatro disiplininden habersizdiler. Sonra, Ankara'- da tiyatroya daha çok öğrenciler rağbet ediyorlar.

• İSTA-Yönetime geçince ne gibi çalışmalar yaptınız?

TUNCER-Çağdaş Hukukçu lar ve Türkiye Yazarlar Sendika sı gibi demokratik örgütlerle iş- birliği içine girdik. Açıkoturum lar yapıldı. Sonra "Çimento" or taya çıktı. Elimizde iki metin vardı. Nihat Asyalı'nın yazdığı metini çalışmaya başladık. As- yalı'nın çalışması son derece ö- vülecek bir çalışmaydı. Ama bu arada engellemeler başla- dı.

• İSTA-Ne gibi?

TUNCER-Bunlar aslında siyasal engellemelerdi. Ayrıca orasını babalarının çiftlikleri gi bi kullanmaya başlamışlardı. Yö netim Kurulu işlemez hale gel- mişti. Yönetime yapılan muha - lefet saptırıcı nitelikteydi. Yö- netim Kurulundan istifa ettik.

• İSTA-Başka kimler istifa etti?

TUNCER-Nihat Asyalı, Yılmaz Onay, Sireyya Sarp, İsmail Işılsoy tiyatroyla fiilen ilişkilerini kestiler.

• İSTA-Son olarak diyeceği niz?

TUNCER-Başlangıçta o- lumlu bir yönde olan tiyatro- dan, işçi sınıfı bilimi doğrultu sunda gelişen devrimci hareke ti saptırıcı nitelikte bir hareke tin içinde olmamak için çıktım.

Güney Amerika'da sinemacıları öldürüyorlar

2. BÖLÜM

• *Jorge Sanjines'in "Can Düşman" adlı filminden*

• Görkemli Güney Amerika sineması bir çorak ülke oldu

On yıl önce devrimci bir heyecan dalgasıyla birlikte yeni ve güçlü bir Güney Amerika sineması belirdi. Bre- zilya'da Cinema Novo akımı içinde yer a- lan Glauber Rocha, Antonio das Mortes ve Kara Tanrı, Beyaz Şeytan gibi filmler yap tı. Arjantin'de Cinema Liberacion akımı i- çinde boy gösteren Fernando Solanas ve Octavio Getino "Ocakların Saati"ni ortaya çıkardılar. Bolivyalı Jorge Sanjines, Boliv ya kazılderilileri arasında Barış Birlikle- ri'nin yürüttükleri "temizlemeyi" içeren "Kuzgunun Kanı"nı yarattı. Küba'dan To- mas Gutierrez Alea'nın "Azgelişmişliğin Anıları" ve Humberto Solas'ın "Lucia" sı, Şili'den Miguel Littin'in Nehueltoro' nun Çakalı adlı filmleri önemli yapıtlar ola - rak belirdiler.

Ama artık bu hareket kayboldu. Kü- ba'nın dışında Güney Amerika film sahne- si çorak bir ülke oldu. Ulusal sinemalar birçok karmaşık nedenler yüzünden yitip yitip ortaya çıkarlar, ama Güney Ameri- ka için bu durum oldukça açıktı. Gözde si- nemacıların çoğu ya hapiste, ya sürgün ya da ölü. Sağcı rejimler güçlerini koruma- ya çalışırlarken birbiri peşisıra bütün ül- kelerde hükümetler kültür işçilerini, şair leri, şarkıcıları, gazetecileri, oyun ya - zarlarını ve sinemacıları ortadan kaldır - maya çalışıyorlar.

BOLİVYA

Şilili sinemacılara uygulanan bas- kılar öteki ülkelerde de başgös - terdi. "Kuzgunun Kanı" adlı filmi yapan U- kamau grubunun kameramanı Felix Gomez Ağustos 1971'de Bolivya'da hapsedildi. Ay- nı yılın sonlarında "Generallerin Saati"ad lı filmin kameramanı, ordu birliklerinin bir madeni ele geçirişi sahnesini çekerken makineli tüfekle tarandı. 1966-68 yılları a- rasında Bolivya Sinema Kurumu'nun yönet menliğini yapan Jorge Sanjines 1971'de U- kamau grubunun birçok üyesiyle birlikte sürgüne gönderildi. Bu olaydan beri Boliv- ya'da önemli bir sinema hareketi görül - medi.

URUGUAY VE KOLOMBİYA

Uruguay'da da sinemacıların yazgı- sı öteki meslektaşlarından farklı olmadı. Hükümetin Tupamaros gerillalarına ve onların "kentsel şebekeler"ine karşı yürüttüğü saldırı harekatının bir parça sı olarak, Walter Achugar ve Eduard Ter ra tutuklandılar. Her iki sinemacı da Ü - çüncü Dünya Sinematek'inin kurucuları a- rasındaydılar. Achugar'ın karısı kocasının işkence çığlıklarının banttan dinlenmesi i- çin zorlandı. Achugar sonraları salıveril- di, Terra ise halen hapisanede bulunuyor.

Kolombiya'da 1972 yılında Carlos ve Julia Alvarez, Gabriella Samper ve Mau- el Vargas "şiddete veşuça teşvik ettikle - ri" gerekçesiyle tutuklandılar. Film kop - yalarına "tehlikeli maddeler" olarak el ko- muldu.

BREZİLYA

Brezilya'nın en büyük kentlerinden Rio de Janeiro'daki Modern Sa - nat Müzesi'nin bütün yöneticileri tutuklan dılar. Hem de iki kez. Polis müzenin ar- şivindeki tüm film koleksiyonunu yok etti. Potemkin Zırhlısı gibi filmleri ise parçaladı. Ünlü yönetmen Glauber Rocha 1969'da sürgüne gitti. Brezilya'da kalan si- nemacılar suya sabuna dokunmayan film - lerle yetinmek zorunda kaldılar. Son za - manlarda ordu bir açıklama yaparak, dev- letin sahip olduğu eğitim televizyonunun haber şefi Vladimir Herzog'un güvenlik kuvvetlerinin kendisiyle yaptığı bir soruş turmadan sonra intihar ettiğini iddia etti.

ARJANTİN

Arjantin'de Solanas'ın "Ocakların Sa ati" adlı yapımında görev alan Ju- lio Troxler sağcı Arjantin Anti-Komünist Birliği (AAA) tarafından öldürüldü. Sola - nas'ın grubu iki ay yeraltında yaşadı, daha sonra Isabel Peron'un desteğiyle bir bil - diri yayınladı. AAA ve öteki sağcı gruplar "orduya hakaret" eden filmleri gösteren sinemalara saldırmaktadırlar. Arjantin'- de saldırılar yüzünden birçok film gizli olarak gösterilmek zorunda kalmaktadır. Bir kişi projektörü, bir kişi filmleri, bir diğeri öteki araçları taşımakta filmi gös- terdikten sonra araçları toplayıp ortadan yitmektedirler.

Başkıya karşın, Güney Amerika' da sinema yaşıyor. Bir iki ülke politik göç menler için özgürlük ve güvenlik sağlı - yorlar. Miguel Littin Meksika'da, ötekile ri Peru, Venezuela ve Küba'da çalışıyor. Gizli sinemacılık Arjantin'de ve solun güçlü olduğu öteki ülkelerde hâlâ müm - kün. Ve şurası kesin ki, Şili cuntası ve benzeri rejimler yok olup gittikleri za - man Güney Amerika bir daha fışkıracak, kendisini ortaya çıkaran halka devrimci sözünü tamtlayacaktır.

• *Şilili yönetmen Miguel Littin ile İtalyan oyuncu Gian Mario Volonte film setinde*

DÜŞÜNCELER

ATAOL BEHRAMOĞLU

Mannesman grevinin 200. gününde...

Kocaelindeki Mannesman-Sümerbank boru fab- kasının 700 işçisi, geçtiğimiz yılın 14 Aralı- ğında greve başlamışlardı. DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikasının yürüttüğü bu grevin 200. gününü dol - durmasıyla ilgili olarak 2 Temmuz Cumartesi gece - si Kocaeli Sanayi Fuarındaki bir açık hava tiyatro- sunda düzenlenen sanat şölenine ben de şiirlerimi okumak üzere çağrılıydım.

Yağmur kokan ve serince havaya karşın, çoğun luğunu, eşleri, çocukları ve yakınlarıyla gelen Man- nesman grevcilerinin ve Kocaelili devrimci gençle- rin oluşturduğu seyirciler, Açık Hava Tiyatrosunu hın ca hış doldurmuşlardı. Geceye Nazım Hikmet'in şiirleriyle katılan Genco Erkal'a, HASAD ve İGD koralarıyla folklor topluluklarının gösterilerine ve tüm sanatçılara gösterilen ilgi, yakınlık çoşku; sanatın her çeşitine doymuş İstanbullu bir avuç sanat iz- leyicisine karşılık, İstanbul'un bir adım dışında bile, halkımızın devrimci sanata karşı nasıl bir susuzluk i- çinde olduğunu gösteriyordu.

İKD İzmit Şubesinin üzerine Orhan Taylan'ın bir deseni ve Nazım Hikmet'in dizeleri işlenmiş tab lo değerinde birer plaketi geceye katılan sanatçıla- ra armağan etmesi, hepimizi mutlandırdı. Mannesman grevcileri, gecede, seçkin bir düzenleme örneği gös- terdiler.

Türkiye, tüm sorunlarına, yaşadığı çetin güçlük- lere karşın, en umulmaz düşlerin gerçekleştiği bir ülke. Nazım Hikmet'e; şiirlerinin tüm dünya dil lerinde basılıp kendi dilinde basılmamasından hak - lı olarak acıyla yakınan Nazım Hikmet'e, çok değil, ölümü üzerinden bir kaç yıl geçtikten sonra, şiirle - rinin milyonlarca Türkiyeli emekçinin ağzında kavga sloganlarına, umut sloganlarına dönüşeceğini, dev portrelerinin yarım milyondan fazla emekçinin katıl dığı 1 Mayıs gösterilerinde bayrak gibi dalgalanacağı- nı söyleseler, inanır mıydı acaba? Kocaeli'ndeki sanat şöleninde, Mannesman grevcileri ve Kocaelili gençler, Nazım Hikmet'in şiirlerini, Genco'yla bir- likte, koro halinde söylüyorlardı.

İşçi sınıfının kavgasının yanında yer alan şair- lerin, işçi sınıfının önünde şiir okuyabilmeleri de, bir zamanların toplumcu sanatçısı için erişilmesi ola - naksız bir düştü. 1960 sonrasında yazmaya başlayan bizler, ilkin devrimci öğrenci toplulukları önünde şi irlerimizi okuma olanağına kavuştuk. Bugün ise, işçi sınıfımızın örgütsel güçlenmesi arttığı ölçüde, işçi toplulukları önünde şiirlerimizi okuma olanağı bulu- yoruz. Bu, yeni bir sorun çıkarıyor ortaya: Bizler, top lumcu şairler, işçi toplulukları önünde şiirlerimizi o- kumaya hazır mıyız?

Mannesman grevcilerinin düzenlediği gecede o- kuyabilmek için, yayınlanmış dört şiir kitabım daki ve daha yeni zamanlarda yazılmış şiirlerimi bi- rer birer aklımdan geçirdim. Toplumsal bildirisi en açık şiirlerimde bile, kendi özel, bireysel dünyam ve sorunlarım ağır basıyor... Halkımızın yaşamını, iş- çi sınıfının günlük yaşamını ve kavgasını nesnel bir yaklaşımla anlatan şiirim yok denecek gibi...

Bunu söylerken, seçenek olarak, kaba, yararcı bir anlayışı öneriyor değilim. Nazım Hikmet, Neru- da, Ritsos, Eluard, Brecht gibi şairlerin seçkin örnek lerini düşünüyorum. İşçi sınıfı, sanat alanında da en yeni ve en çetin şeyleri, en zorlu sorunları kavra - maya yeteneklidir. Yoksa "modernist" şiir biçimle - riyle Mayakovski ve genç Nazım Hikmet, gerçeküs tücü köklenli Neruda, çetin diyalektikçi Brecht, derin liğine ahlakçı ve felsefi Ritsos, nasıl işçi sınıfının sevdiği şairler olurlardı? Basitlik ve sığlık, küçük burjuvanın zevkine göredir. İşçi sınıfına, halk yığın larına, en zorlu, en çetin duyguları ve düşünceler i götürebiliriz; fakat aydınlık, net, yalın ve kendi bireysel dünyamızın dışındaki dünyaya, halkın ge - niş dünyasına açık olmayı başararak. Duygularımı - zı ve yaşamımızı, halkımızın duygularıyla ve yaşa- mıyla kaynaştırmayı başararak. Büyük toplumcu şiir ustalarının örneklediği şey budur.

Kendi özeleştiriminyanısıra, bir de genel eleş- tiride bulunmak istiyorum. Sanatçı arkadaşlar devrimci sanat toplantılarında, genellikle bir yük - sek duygu gerilimi yaratmayı amaçlıyorlar. Çoğun - luk devrimci sanatın işlevlerinden sadece bir tane - sidir. Şiirde ya da türküde, sakince söylenmiş düşün dürücü bir söz, yumuşak bir lirik öğe, bazen daha da derine işleyen, daha da uzun süre yaşayan bir etki yaratır. Kavgamız bugünden yarına hesabı için de olmadığına yeni insanın, yeni toplumun yaratıla cağı uzun bir süreyi öngördüğüne göre, sanatımızı da buna uygun bir yaklaşım içinde düşünmeliyiz.

Şiir kitapları eleştirilirken

Abdülkadir BULUT

Bir şiiri ya da bir şiir kitabındaki şiirleri bir başka dile çevirirken karşılaşılan güçlük ney - se, aynı şiiri ya da şiir kitabındaki şiirleri eleştir - mekde bir o kadar güç bir şeydir. Belki eleştirmek çevirmekten biraz daha kolay olabilir, ne ki, uğraş yö niyle her ikiside temelde özdeş eylemler gerektirir. Bir başka söyleyişle, özdeş özümlemeler, özdeş yan- sımalar gibi olgularla karşılaşır insan. O yüzden hem eleştirme işi, hem de çevirme işi hafife alınamaz. Hafife almak en azından işin ciddiliğini bir yana at - mak olur ki, bu da, sanatsal uğraşa zarar verir.

Tüm bunları vurgulamamın nedeni, ülkemizde şi- ir ve şiir kitapları hakkında yapılan eleştirilerin sağ lığını hiç olmazsa bir ölçüde ortaya çıkarmak için - dir. Amacım onları yermek, kılçıklamak, yok saymak gibi düşüklüğü yapmak değil. Tersine toplumcu bir yön temin varlığından sözetmek. Öznel eleştirinin kıska - cından, döngüsünden okuru ve eleştiriciyi kurtarabil- mek...

Bugün ülkemizde yapılan bu denli eleştirilerin, tamtmaların neredeyse bir "sure" biçiminde ol- duğu ortada. Bu yanlışlıkları ben de yaptım. Ama bu yanlışları yinelemek ya da bu alanda direnmek kor - kunç bir şey. Öznelciliğin ve gelenekçiliğin bataklı - ğından ve yapaylığından kurtulmak gerekli artık. Biz- deki geleneksel şiir eleştirisi, tabansız bir eleştiri bi çimine dönüştü. Bunun somut kanıtları ortada.

"Cahit Külebi toplumsal coğrafyanın şairidir. Bir ozan da diyebiliriz ona. Halk şiirinin olanaklarından çağdaş bir simyacı gibi yararlanmıştır. Ama ozanlığıyla modern şiirin bireşimi şeklinde bakmalıyız Külebi'nin yapıtına. Kimi zaman o dümdüz, alabildiği- ne yalın söyleyiş, bizi kültürden kültüre, çağdan çağa imgelemden imgeleme çeker." (1)

"Çizgi, uzun bir sanat yaşamının sonunda, kendi- ne özgü yalın bir dile erişen, sessizliğin içinde ses- leri ve müziği duyabilen, insanın doğa ve uzay için de durumunu ve düşüncelerini şiirleştiren, insanın mutlu olmasını ve gene de büyük bir geçenin endi - şesinde yaşadığını bilmesini anımsatan Aksal'ın en ye ni ürünlerini, dilimizin şiir gücünü kanıtlayan şiir - lerini, gerçek şiire örnek olarak gösterebilecek şiir leri içeren bir kitaptır." (2)

Her iki alıntıda da yansıtılan, vurgulanan ya da vurgulanmak istenen ortak yargılar öz yönüyle aynı. Üstelik öznel bir yaklaşım yöntemi izlenmiş. Görünen dağın sadece görünen yüzüne bakmak top - lumcu gerçekçi eleştiriye özgü bir yöntem olmasa ge rekli. Önemli olan görünen dağın aldığı konum tüm boyutlarıyla ele alınmalı ve ondan sonra bir bireşi - me varılmalıdır. İnce eleyip sık dokumak deyimi yalnız dokumacıları ilgilendirmez, çağın bu karma - şıklığı içinde tümü ilgilendirir. Bir kere biçimsel öl- çülere yaslanmak, "üslup ve edebi" teknik soruna - ra aşırı derecede önem vermek ve bu yöntemi yeğle mek, yenilikçi burjuva eleştirmenlerinin bayrağı - dır.

Yukarda da değindim, amacım birilerini eleştir mek değil, amacım kullanılan yöntemin sağlığını, ta tarsızlığını göstermektir. Öznel beğeni yargılarıyla şiir kitaplarını eleştirmek, okuru açmaza sürükle -

(Devamı 7. Sayfada)